

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda.
József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház)
Telefon: 17-52 és 27-89. (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Előfizetési ár: havonta 3 pengő, negyedévre 8'70 pengő. — Egyes szám ára: hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

NÉMET ÉS OLASZ CSAPATOK BEVONULTAK FRANCIAORSZÁG MEG NEM SZÁLLT RÉSZÉBE

Hitler Pétainhoz intézett levelében kijelenti, hogy a megszállás célja Dél-Franciaország és Korzika védelme — Pétain tiltakozást jelentett be, de utasította a francia véderőt, hogy ne álljon ellen. A német csapatok elérték Vichyt, az olasz csapatok Nizzán túl haladnak — Berlinben és Rómában hangoztatják: Európa védelme miatt van szükség a bevonulásra. Amerikai csapatok megtámadták Tuniszt, Casablanca feladta a küzdelmet. Laval szerdán találkozott Hitlerrel Münchenben — Olasz csapatok partraszálltak Korzika szigetén.

A világháború új fejezete nyílt meg tegnap. A német és olasz hadsereg csapatai állították a demarkációs vonalat, illetve a meg nem szállt Franciaország határvonalát, hogy — mint a kiadott hivatalos jelentések közlik — megvédjék a francia területet a Dél-Franciaországban küszöbön álló amerikai és angol partraszálló kísérletek ellen és biztosítsák a Földközi-tenger partvidékének védelmét.

Előrelátható volt az események ilyen fejlődése, mióta az amerikai csapatok partraszálltak Franciaország afrikai gyarmatain és védővonalai területén. Feltehető, hogy az angol-szász hadvezetés a szovjet által sürgetett második arevonulat Dél-Franciaországban akarta volna megvalósítani, annál is inkább, mert a nyugati részen hatalmas védelmi berendezések tesznek lehetetlenné minden támadó kísérletet. A tengely most a megelőzés eszközeihez nyúl, hogy a veszélyeztetett európai partokon előbb ott legyen, mint az ellenség.

AZ ELSŐ JELENTÉSEK

A párisi rádió szerdán reggel közölte, hogy a német csapatok párisot kaptak, vonuljanak be Franciaország meg nem szállt részére abból a célból, hogy biztosítsák Franciaország meg nem szállt részének védelmét.

A párisi rádió továbbá közölte Hitler kancellárnak Pétain tábornaghoz intézett üzenetét, amelyben tudatja az azt elhatározását, hogy a francia néppel és a francia hadsereggel vállalva megvédi Franciaország területét.

— Arra kérem — mondja a kancellár üzenete —, hogy bizottsága ennek a nélkülözhetetlenül szükséges rendszabálynak szavatoljon végrehajtását.

Hitler vezér és kancellár üzenetét lapunkban teljes egészében közöljük. Az üzenet a nagy kérdés minden részletét megvilágítja és rámutat az okokra, melyek a mostani lépést szükségessé tették.

Egyébként Krugg von Mida német birodalmi főkonzil szerdán a kora reggeli órákban diplomáciai lépést tett Vichyben.

A francia kormány tagjai Pétain tábornagy elnöklésével nyomban államtanácsra ültek össze. Az államtanács 6.15 órakor kezdődött és 7.15 órakor végződött.

HITLER KIÁLTVÁNYA A FRANCIA NÉPHEZ

Hitler vezér és kancellár kiáltványt intézett a francia néphez. A kiáltvány többek között utal arra, hogy a német hadsereg nem a francia nép ellenségévé érkezik az országba, hanem csupán abból a célból, hogy szembeszálljon az ellenség támadó kísérleteivel.

PÉTAİN INTEZÉKEDESEI

Illetékes német helyről közlik tájékoztatásul: Mint a Wilhelmstrassen közölték, Pétain tábornagy, francia államfő hivatközással a fegyverszüneti megállapodásra tiltakozott német csapatoknak meg nem szállt Franciaországba való bevonulása ellen. Másfelől a francia kormány utasította az alája tartozó katonai és rendőri közegeket, hogy ne tanúsítsanak ellenállást a német csapatok átvonulásával szemben és őrizzék meg nyugalmukat és józanságukat.

Vichyből jelentik, hogy Pétain tábornagy, államfő az anyaország és a birodalom franciáitól kiáltványt intézett, hogy a legnagyobb nyugalommal várják meg az eseményeket. Egyben közölte, hogy Darlan tengernagy látogatásán átveszi a francia főparancsnokságot.

„Franciák, az anyaországban és az impériumban — így végződik Pétain kiáltványa — őrizzék meg bizalmatokat tábornagytok iránt, aki csak Franciaországra gondol.”

BERLINI VÉLEMÉNY PÉTAİN TILTAKOZÁSÁBÓL

Pétain francia államfőnek Hitler felhívására adott tiltakozásával kapcsolatban a berlini Wilhelmstrassen kijelentették, a jelek szerint a tiltakozás csupán jogi és formális. A Wilhelmstrassen hangoztatják, hogy Franciaország és a tengely viszonyában lényeges változás állott be azáltal, hogy a Franciaországba integráns részként

hozzátartozó részeket erőszakkal elszakították. Német felfogás szerint Franciaország a Földközi-tenger két oldalán fekszik és Algír nem a gyarmatbirodalomhoz, hanem magához az anyaországhoz tartozik. — A Wilhelmstrassen hangoztatják továbbá, hogy az eddig meg nem szállt francia területekre való bevonulás nem megszállás, csupán átvonulás az európai szárazföldet védő legszélsőbb állásokba. Arra vonatkozólag, hogy a compiegnei fegyverszüneti egyezmény a ténylegesen bekövetkezett helyzet folytán megszüntetnek tekinthető-e, egyelőre nem adnak választ. Hozzáteszik, hogy ez jogászai kérdés, amely majd tisztázódni fog.

A Wilhelmstrassen ismételt hangsúlyozzák, hogy a Franciaországgal kapcsolatos minden lényekedés nem csupán Németország, hanem a tengely nevében történik. Vonatkozik ez a meg nem szállt területekre történő bevonulásra, valamint Hitler felhívására a francia néphez és Pétain tábornaghoz intézett levélre is.

LAVAL MÜNCHENBEN JÁRT

Vichyben nagy érdeklődéssel tekintenek Laval miniszterelnök tevékenysége elé. Nem tartják kizártnak, hogy a Földközi-tengeren érdekelt hatalmak képviselői megbeszélésre ülnek össze. Ezzel kapcsolatban berlini jelentés közli, hogy berlini hivatalos körök nem tagadják, hogy Berlin és Vichy között az észak-afrikai kérdéssel kapcsolatban érintkezés van, erről azonban nem közölhető közelebbi értesítés. Természetesnek mondják, hogy ezek a megbeszélések érinthetik a német-francia fegyverszüneti feltételeket.

A késő esti órákban Vichyben közölték, hogy Laval miniszterelnök szerdán Münchenben találkozott Hitler vezér és kancellárral.

Laval miniszterelnök szerdán délután két órakor Vichybe érkezett. Pétain tábornagy azonban fogadta őt. A miniszterelnök délután öt órakor összeült. Laval felőrat tanácskozott Pétain államfővel.

Pétain tábornagy elnöklése

alatt a francia kormány szerdán délután öt órakor minisztertanácsot tartott. A minisztertanácsban behatóan megvitaták az észak-afrikai helyzetet. A tábornagy és a kormány tagjai esodátukat fejezték ki az észak-afrikai francia hadsereg hűségéért és hősiességéért, amellyel a végsőkig folytatták a harcát a francia birodalom érdekében.

OLASZ VÉLEMÉNY: EURÓPA VÉDELME MIATT VOLT SZÜKSÉG A BEVONULÁSRA

Illetékes olasz körökben a Franciaországgal kapcsolatban kialakult helyzettel foglalkozva a következőket mondották:

— Pétain tiltakozással válaszolt Olaszországnak és Németországnak arra az elhatározására, hogy csapataik állják a francia határt, illetve a demarkációs vonalat. Feltehető, hogy Pétain tábornagy tiltakozása tisztára formális jellegű. Bárhol legyen is, a tengelyhatalmak nem azért lépik át a határt, hogy francia területeket foglaljanak el, hanem hogy a további angol-amerikai támadások lehetőségére való tekintettel megálljanak francia szuverenitás alá tartozó területeket és bizonyos hadászati pontokat. Tekintettel arra, a tengelyhatalmak elvárják, hogy Franciaország részéről megnyilatkozzék az a bizalomteljes együttműködés, amelyet a francia érdekek a francia szuverenitás alá tartozó területek védelme és Európa belső békéje megkövetel. A tengely ellenségei közöttük, hogy Marokkó és Algír után meg akarják szállni Tuniszt is, hogy az Észak-Afrikában szerzett támaszpontok segítségével Európát is megtámadják. Tudatják velünk azt is, az észak-amerikaiak az a célja, hogy két új közvé szorítsák Rommel tábornagy csapatait és így ugródeszkát teremtsenek Európa megtámadására és kinyitják a hajók számára a földközi-tengeri utat. Ilyen körülmények között az olasz és német visszahatás nemcsak hogy indokolt, hanem sürgősen szükséges is volt olyan értelemben, hogy megszállják mindazokat a francia szuverenitás alá tartozó területeket ame-

lyekre az angol-amerikai támadás még nem terjedt ki, de ezekre ez a támadás rövid időn belül kiterjedt volna.

OLASZ PARTRASZÁLLÁS KORZIKA SZIGETÉN

Korzika szigetének nagy jelentősége van a francia partok védelmében, sőt Olaszország szempontjából sem közömbös, ki birtokolja a szigetet. Eppen azért nagy érdeklődésre tarthat számot az a hivatalosan jelentett hír, hogy olasz csapatok partraszálltak Korzika szigetén.

FRANCIA-AFRIKÁBAN

a hadihelyzet a következő. Casablanca elesett. A casablancai szakaszon három nap óta elkeseredett küzdelem után Michellie tengernagy kénytelen volt az ellenségeskedések beszüntetését kérni, miután az ellenállás minden módja és lehetősége kimerült.

Oránnál francia ellentámadás van folyamatban.

Tuniszból hivatalosan jelentik, hogy Tuniszban sehol sem szálltak partra tengelycsapatok. Algírból keletre vonulnak az amerikai csapatok.

AZ AMERIKAI CSAPATOK MEGTÁMADTÁK TUNISZT

Tunisz határos Észak-Afrikában az olasz gyarmati birtokokkal. Eppen ezért figyelemre méltó, hogy az iránt, mi történik Tuniszban.

Vichyben az észak-afrikai helyzetről szerdán délután közölték, hogy Marokkóban még folyó a harcok. A haditengerészföldi kötelékei heves ellenállást tanúsítanak. Ellenáll Tunisz is, amelyet — úgy látszik — szerdán reggel amerikai csapatok megtámadtak.

Eszerint a jelentés szerint tehát Tunisz már is az amerikai támadások célpontja.

A Washingtonba érkezett jelentésekből nem lehet tisztázni

FONTOS TUDNIVALÓK

Hivatalos hírdetmény a kenyérváltójegyek visszaváltásáról. (5)

TÓKÉS FOTO
RUSZSÉRI PALOTÁK

FERENC JÓZSEF KESERUVIZ

pet kapni az északafrikai helyzetről. Illetékes katonai tényszókból „bonyolultnak” mondják a helyzetet. Washingtoni mértékadó körök véleménye szerint abból a tényből, hogy Pétain marsall vette át francia véderő főparancsnokságát, a francia ellenállás további fokozására lehet következtetni. A hadászati célok elérése céljából újabb nehézségnek tekintik azt a tényt, hogy sem a francia fővezetés, sem a tuniszi be nem választott Roosevelt táviratára, amelyben átvonulási engedélyt kért az amerikai csapatok számára.

Tegnap még azt jelentették, hogy a tuniszi be nem választott amerikai csapatok számára, így nem lehet tudni, hogy mi is hát a valóság.

NÉMET VELEMÉNY AZ AFRIKAI HELYZETRŐL

A Német TI katonai munkatársai foglalkoznak azzal a helyzettel, amely Észak-Afrikában előállt, miután egyesült amerikai és angol csapatok rajtaütöttek Francia-Északafrikán és ezeket írja:

Az angol-amerikai vállalkozás a tengely hadvezetését nem találta készületlenül. Pillanatnyilag éppen ezért katonai szempontból döntő jelentőségű hadműveletek vannak folyamatban. Az egészen új helyzet kialakulásának ebben a szakaszában a tengely szokása szerint hallgat. Illetékes német helyen nyugodt tartózkodással beszélnek az eseményekről, ahogyan hasonló helyzetekkel kapcsolatban a német köröktől már megszoktuk, ha a hozott intézkedések messzire kiható jelentőséggel bírnak. Egészen világos, hogy Washington és London mit akar és hogy mindkét vállalkozás mind a Rommel elleni offenzíva, mind pedig az északafrikai szövetséges vállalkozás alapja egy egységes terv. A szervezett hadművelet célja a tengely haderejének teljes kiszorítása Afrikából, a Földközi tenger feletti uralom megszerzése, amellyel az afrikai partok felvonuló teretpét biztosítanak Európára.

Azonban éppen azért, mert ilyen terv kivételére már régebbi idő óta a lehetőségek között szerepelt, Németország és Olaszország vezérkara már akkor foglalkozott a teendő ellenintézkedésekkel, amikor a pillanatnyilag folyamatban levő vállalkozás kivételére még egyáltalában gondolni sem lehetett.

Pillanatnyilag többet nem lehet mondani. Beavatott körökben azonban már most biztosak abban, hogy Roosevelt s Churchill kezdeti látszólag eredménye ellenére, amilyen eredményeket az ilyen vállalkozás eleinte mindig mutat, alkalmatlan eszközökkel, alkalmatlan hadicselekedetekkel. A jövő megmutatja, hogy az ilyen terv milyen gyorsan fejlődhetik kedvezőtlen irányban a kezdeményezőkre. Semmi sem jelzi jobban a tengely erejét, mint az a körülmény, hogy elegendő csapat és hadianyag áll rendelkezésre ahhoz, hogy mind komolyabb veszedelemmel szembeállhassanak, még a Földközi tenger nyugati része felől is.

Berlinben rámutatnak arra, hogy azok a csapatok, amelyek az amerikai angol lépésre válaszul harcra készültek, illetőleg harcra fognak vetni, nem úgynevezett stratégiai tartalékok, me-

lyek még szintén rendelkezésre állanak a német és olasz hadvezetés kezében, hanem olyan egységekről van szó, amelyek már hosszú idő óta lábhoz tett fegyverrel állnak, anélkül, hogy még csak hadműveleti tartaléknak lehetne őket nevezni, a tényleges nagyszabású betörtési kísérlet esetére Észak-illetőleg Nyugat-Franciaországban.

AZ ANGOL KIRÁLY ÉS CHURCHILL A PARTRASZÁLLÁS RÓL

A Német Távirati Iroda Amsterdamon át szerzett értesítése szerint Simon lord szerdán a parlament elnapolása alkalmával felolvasta a király beszédét, amelyben a király a többiek között megáldja, hogy az angol népek és szövetségeseinek megmáshatatlannal elhatározása

A német csapatok bevonulása Franciaország meg nem szállt részébe

Berlin, november 11. — A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német TI-nek, a véderő főparancsnoksága közli:

Német csapatok november 11-én reggel átlépték a meg nem szállt Franciaország határára a demarkációs vonalat, hogy megvédjék a francia területet a Dél-Franciaországban küszöbönálló amerikai-angol partraszálló kísérletek ellen. — A német csapatok mozdulatai tervszerűen folynak. (MTI)

Lyon, nov. 11. (OFI) A német csapatok szerdán reggel Chalons sur Saone közelében átlépték a demarkációs vonalat. Vasúton és országúton vonulnak Lyon felé. Clermont Ferrandból jelentik, hogy egy német páncélos vonat az Allier megyében levő Saint-Germain des Fosses állomásra érkezett.

Vichy, nov. 11. (OFI) Szerdán délelőtt az átvonuló német csapatok első gépkocsijai Limogesbe érkeztek.

Lyon, nov. 11. (OFI) Szerdán délelőtt 10 órakor német csapatokkal megrakott tehergépkocsik vonultak át a városon.

Toulouse, nov. 11. (MTI) Toulouse polgármestere felhívást intézett Toulouse és környéke lakosságához, amelyben bejelentette, hogy a nap folyamán német csapatok érkeznek Toulouse városába és lakosságot őrizze meg nyugalmát, mert minden rendelkezésre álló legkíméletlenebbül megbüntetik.

Vichy, nov. 11. (OFI) Szerdán reggel félkilenc óra tájban egy

Az olasz csapatok bevonulása Franciaországba és Korkizába

Róma, nov. 11. (MTI) Hivatalosan közlik, hogy az olasz csapatok szerdán reggel átlépték a meg nem szállt Franciaország határvonalát, hogy biztosítsák a Földközi tenger partvidékének védelmét.

Nizza, nov. 11. (OFI) Az olasz csapatok szerdán három óra körül érkeztek Nizza városába. A gépesített osztagok a városon át

Darlanék homályos szerepe

Vichy, nov. 11. Az NST közli: Az északafrikai eseményekben egyes személyek homályos szerepet játszottak, ami itteni körökben meglepetést és csalódást keltett. Az első ilyen eset Bethouart tábornok lázadása Marokkóban. Haladéktalanul letartóztatták, amivel elhárították a degaueista veszélyt.

Giroux tábornok a mások személy, akinek nevével kapcsolatban az északafrikai amerikai hatóságok kezdete óta sok híresztelés

az, hogy a háborút ellenséges területekre viszi át.

Mint az angol hírszolgálat jelentette, Churchill szerdán az alsóházban többek között kijelentette, hogy júniusban a szövetség irásbeli nyilatkozatot adott arról, hogy Anglia 1942-ben partraszállást készít elő, azonban nem ígérheti meg, hogy e partraszállás végre is hajtható. Churchill ezután elmondta, hogy a moszkvai tárgyalás során vázolta a esztorna környékén történő partraszállás nehézségeit és közölte Sztalinnal Anglia és Amerika elhatározását, hogy Észak-Afrikát megtámadják. Sztalin „elégtelennek” tartotta ezt az elhatározást. Mégis — mondotta Churchill — jóbarátokként váltunk el.

A német csapatok bevonulása Franciaország meg nem szállt részébe

német katonai osztag érkezett Vichy közelébe és azonnal megszállta a Bellerive-hidat. Valamivel később más könnyű osztagok helyezkedtek el a városba vezető úton. A város belső részében egyetlen német katonát sem lehetett látni. (MTI)

Vichy, nov. 11. (NTI) Az eddigi jelentések szerint a német csapatok átvonulása a vichyi kormány által ellenőrzött terület egyes városain keresztül a legnagyobb rendben folyik. Schol sem történt incidens. A polgármesterek felhívják a lakosságot, hogy őrizze meg nyugalmát és viselkedjen nyugodtan. Minden jel arra vall, hogy ennek a felhívásnak mindenhol eleget tesznek. (MTI)

Berlin, nov. 11. (Interinf) A tengelycsapatok mozdulatai a franciaországi déli partok védelmére gyorsan és a tervek szerint folynak. A lakosság minden elmentes híreszteléssel szemben élénk és előzékeny érdeklődést tanúsít a német-olasz fegyveres segítség iránt. A többi közöli megkínálják szállással, élelmiszerekkel, dohánytermékekkel a katonákat. A helyi rendőrhatalóságok helyenként a francia helyőrség bevonásával gondoskodnak az átvonuló utak rendbentartásáról, tolmácsokat és a környékkel ismerős vezetőket bocsátanak rendelkezésre. A vasúti szállítások is a francia hatóságok segítségével folynak. A legutóbbi 12 óra alatt már az összes terbevetett célokot elérték. (MTI)

vonulva nyugati irányban elhagyták Nizzát. Az átvonulás a legteljesebb rendben s nyugalmomban történt.

Amsterdam, nov. 11. (OFI) Hivatalosan közlik, hogy az olasz csapatok szerdán délután partraszálltak Korkizka szigetén Bartia kikötőjében. (MTI)

Darlanék homályos szerepe

kering. Giroux német hadifogságból megszökött és azt mondta, hogy át akarja venni az afrikai degauleista ellenállás vezetését. Angol állítás szerint most Algírban van, amit Vichyből nem lehet ellenőrizni.

Pétainnak keddi döntő intézkedése a közvélemény érdeklődését Darlan tengerről gyra tángította. Mint ismert, Darlan az északafrikai ellenségeskedés kitörése után nyugatra Algírba ment, hogy átvegye a francia esz-

Női és férfikabát

szövetkülönlegességek

nagy választékban

Körösi László cég

Ferenc József út 38.

patok főparancsnokságát. Már vasárnap délben azt táviratozta Vichybe, hogy Juin tábornokkal, az algéri szárazföldi csapatok főparancsnokával együtt kitámasztottan helyzetben van és számolni kell azzal, hogy fogságba jut.

Juin tábornoknak sikerült idejében elhagynia a várost, Darlanról azonban nincs hír. Amióta a brit híroroda hollétének hírt megvilágította és nyíltan kijelentette, hogy Darlan egy amerikai tábornok vendégeként tartózkodik Algírban, azóta úgyjólzik Vichyben nem kértéknek ab-

ban, hogy itt valami nincs rendben.

Óriási csalódást keltett, hogy éppen az a férfi nem vált be, akinek erélyére és feltétlen lojalására Pétain és Franciaország számított. Vichy körökben nem titkolják, hogy eltűnik Darlan magatartását. Azt mondják, hogy Darlan az északafrikai ügyet személyes ügyévé tette és régi bosszúja kitöltésére használja. Nyilvánvalóan nem tudta elviselni politikája sikertelenségét és megbocsátani Lavalnak, hogy ez év áprilisában megbuktatta.

A Hitler-Laval találkozó részletei

Vichy, nov. 11. (OFI) Hivatalosan jelentik: Az elmúlt napok eseményei következtében a francia és német kormány között többszöri eszmecsere vált szükségessé. A körülmények súlyosbodása folytán Laval a kedde virradó éjszakán elhagyta Vichyt és Münchenbe utazott.

Ott tárgyal Hitler vezér és kancellárral, valamint Ribbentrop birodalmi külügyminiszterrel. A francia kormány elnökét nyilvánvalóan állandóan tájékoztatják az északafrikai harc helyzetéről. Azonkívül a müncheni tartózkodása alatt Laval miniszterelnök állandóan összeköttetésben volt Pétain tábornaggal, Laval miniszterelnök megbeszélései Hitler vezér és

kancellárral, Ribbentrop külügy miniszter jelenlétében folytak le.

Szerdán hajnali öt órakor, amikor a tárgyalások már befejeződtek és Laval miniszterelnök München elhagyására készülődtött, átadták neki Hitler vezér és kancellár Pétainhoz intézett levelének másolatát, Laval reggel elhagyta München és repülőgépen utazott Vichybe, ahová szerdán délután érkezett.

Megérkezése után azonnal beszámolt Pétainnak utasításról és megbeszéléseiről. Szerdán délután a minisztertanácsban Laval miniszterelnök a kormány tagjai előtt is ismertette megbeszéléseit. (MTI)

Az angol király beszéde a parlament megnyitásán

Amsterdam, nov. 11. (NTI) Az angol parlament új ülészakájának megnyitásánál a király, mint az angol hírszolgálati iroda jelentette, kijelentette, hogy büszkeséggel tölti el az egész birodalom nagyszabású és egyre erősödő háborús erőfeszítéseit. A háború utáni időről szólva a király kijelentette, hogy az egyesült nemzetek nyilatkozata, amely az Atlanti Óceáni Chartán alapul, az az alap, amelyen a háború után a nemzetközi rend felépíthető. Első lépés gyanánt e cél elérése érdekében az angol kormány megbeszélést folytatott a szövetségesekkel, hogy előkészüljön a

sürgős követelményekre. A kormány legfőbb gondja — a király szerint — a végső győzelem megszerzéséhez szükséges eszközök előteremtése.

A király ezután bejelentette, hogy a háborús törvényhozás veszi kezdetét, amelyben a béke időre vonatkozó intézkedéseket már most kidolgozzák.

A király a következő megállapítással fejezte be trónbeszédét. Ellelenségünk meg mindig erősek és nem könnyű feladat vár ránk. Minden erőnket és akaratunkat latba kell vetni, hogy kiverkedjünk a végső győzelemért. (MTI)

Toulonban van a francia hajóhad

Vichy, nov. 11. Azokkal az angol hírszolgálat által terjesztett hírekkel szemben, hogy a francia hajóhad kifutott Toulonból, hogy a szövetséges hajóhadhoz csatlakozzanak, a tájékoztató minisztérium megállapítja, hogy ilyen jelentés nem érkezett.

Toulon, nov. 11. (OFI) Bizonyos külföldi hírekkel ellentétben megállapítható, hogy a francia hajóhad szerdán délután 4 órakor még mindig a touloni kikötőben tartózkodott. (MTI)

Algir, nov. 11. (OFI) Közölték szerdán este hét órakor, hogy Algírban a francia katonai hatóságok és az angol-amerikai pa-

rancsnokság között folynak a megbeszélések. A megállapodás rövidesen megtörténik. (MTI)

Dakar, nov. 11. (OFI) Francia Észak-Afrika megrohanásának harmadik napján francia Nyugat-Afrikában még mindig nyugalm uralmodik. Dakar lakosságát a dakari rádió rendszeresen tájékoztatja. (MTI)

Páris, nov. 11. (NTI) A francia kormány rendeletére a meg nem szállt francia területen eddig szabadlábban élő angolokat és amerikaiakat internálták. (MTI)

Lőtt vadat
minden mennyiségben átvessz legmagasabb napi áron
a Magyar Vadkiviteli Vállalat
Petöfi-tér 6. szám alatt a Szabó Márton-féle kivítésben éjjel 11 óráig.

Jómegjelenésű keresztyén
hölgyeket és urakat napi 20—25 pengő keresettel
vidéki látogatókra felvesszünk. Jelentkezés szombaton 10—12 között Kovács Hírlap-irodában, Piac u. 59.

Apollo filmszínház
MURÁTI LILL—PÁGER
ANTAL a főszerepben
Házasság
A mai modern társadalom tükré.
Már csak két napig. Ma és holnap utoljára!
Következő műsorunk: **A HALÁLOS CSÓK**

Hun-ária Filmszínház
Ma utoljára:
Garcia futárja
Wallace Beery, John Boles, Barbara Stanwyck főszereplésével.
Világhíradó!
Előadások: 5 és 7 órakor.

Vígyszínház mozgó
Kizárólag 16 éven felüliek részére ma 5 és 7 órakor
Csathó Kálmán regénye:
Varjú a toronyórán
Magyar film! Főszereplők: Egry Mária, Simor Erzsébet, Rajnay, Vaszary Piri.
Jön! „ISTEN RABJAI” magyar film.

Hitler levele Pétain tábornaghoz

A megszállás célja: Dél-Franciaország és Korfika védelme — A tábornagy és kormánya teljesen szabad

Berlin, november 11. (Német TI) A Führer Pétain tábornagy, francia államfőhöz levelet intézett, amelyet a francia rádió ismertetett. A Führer levele így hangzik:

Tábornagy Úr!
Ama nap óta, amelyen népem sorsa erre a helyre állított, szinte igyekeztem volt, hogy jobb viszonyt teremsek Franciaországgal, még Németország selyes lemondása árán is. Ha ezek a kísérletek sikertelenek maradtak, ez nem az én hibám volt. Angliának és Franciaországnak 1939 szeptember 3-án Németországhoz intézett hadüzenete engem és a német népet annál mélyebben érintett, mert erre sem Anglia, sem Franciaország számára nem volt semmiféle, még oly kevésbé helytálló ok sem.

A gyors és Franciaország számára oly szerencsétlenül végződött hadjárat sem tudott attól a gondolatától eltéríteni, hogy legalább a jövő számára nyitva hagyjam a jobb európai összetartás megteremtését. — Ebben a szellemben a fegyverszüneti feltételekbe semmit sem vettem be, amely ellentmondott volna a fegyverszüneti szerződés bevezetésében bejelentett célkitűzéseknek, vagy amire ezek értelmében nem lett volna feltétlenül szükség. —

A német birodalom ezért nem aknázza ki Franciaország akkori gyengeségét arra, hogy zsarolókat hajtsa végre, hanem csak azt követelte, amit a győztes ilyen esetben kénytelen követelni, nevezetesen a siker biztosítását, azaz a garanciát arra, hogy a fegyverszünet nem átmeneti epizód, hanem a háború gyakorlati befejezését jelenti és végül, hogy a fegyverszünet semmi körülmények között se vezessen a túlzott engedékenységre, következésképpen birodalom helyzetének rosszabbodására abban az esetben, ha Franciaország korábbi szövetségeseinek hajthatatlansága miatt a háború tovább tart. —

Németország ebben az időben semmiféle követelést sem támasztott a francia hajóhadra. Németország egyáltalán nem avatkozott bele a francia kormány gyarmatbirodalmi szuverenitásába sem.

Anglia és Amerika abban az érdeklődésben, hogy a háborút mégis Európába hozhatják, támadást indított Nyugat- és Észak-Afrikában a francia területek ellen és megkezdte annak megszállását. Franciaország a maga részéről nincs abban a helyzetben, hogy hosszabb ideig ellentálljon ennek a támadásnak. Németország és Olaszország azonban semmilyen körülmények között nem tűrheti, hogy itt a fegyverszüneti szerződés olyan hatással járjon, amelynek mielőbb a két ország ellen kell irányulni.

Az angol-amerikai szállító kötelek mozdulatainak pontos megfigyelése, valamint sok kétség nem vonható jelentés alapján a német és olasz kor-

mány megtudta, hogy az angol-amerikai betörés legközelebbi célja Korfika és maga Dél-Franciaország. Ezzel nem Németország és Olaszország hibájából megszűntek a fegyverszüneti szerződés feltételei és alapjai.

A német és olasz kormány ilyen körülmények között megátapodott abban, hogy azonnal intézkedik. A lehető legkorábban szembeszállunk az angol-amerikai merényletek folytatásával. Ilyen körülmények között Tábornagy Úr, sajnálatomra kénytelen vagyok közölni, hogy a minket fenyegető veszély elhárítására kényszerítve érzem magamat, az olasz kormánnyal egyetértésben, csapatainknak megparancsolni, hogy a leggyorsabb úton Franciaországon keresztül szállják meg a Földközi-tenger partját és másodsor vegyenek részt Korfika védelmében az angol-amerikai haderő fenyegető támadásai ellen.

Különösen kényszerített erre a lépésre annak a francia tábornoknak a magatartása, aki a hadifogságban betegségét színelte és ez okból neki nyújtott könnyítés következtében elmenekült és azután ellentétben a nekem adott ígérettel és ellentétben az Önnel, Tábornagy Úrral szemben vállalt becsületbeli kötelezettségével, az angol-szász betörő hatalmak szolgálatában most megint harcolni akar nemcsak Németország, hanem saját hazája ellen is.

E helyen tehát közölhetem, Tábornagy Úr, hogy a német csapatok eljárása nem Ön ellen, mint államfő és mint a világháború vítész francia katonáinak tiszteltreméltó vezére ellen, vagy a francia kormány ellen irányul, amint nem irányul mindazok ellen a franciák ellen sem, akik békét kívánnak, akik főleg azt szeretnék elérni, hogy saját szép országuk újra határára váljék.

Ezzel együtt biztosítani kívánom arról is, hogy a szövetséges csapatok bevonulása Franciaországba nem irányul a francia véderő ellen, hanem hogy én még mindig abban a reményben élek, hogy egy napon ezzel a véderővel együtt védelmezem meg Európát és az Európához tartozó afrikai partot az angolszász rablószövetkezés ellen.

Nem irányul ez a bevonulás a francia közigazgatás ellen sem, amelyről remélem, hogy feladatát, mint eddig, teljesíteni fogja. Eljárásom egyetlen célja csak annak megakadályozása, hogy az északafrikai állapotok hirtelen a délfrancia partok ellen is megisméltódnak. Ez ellen fellépünk, felelősnek érzem magam, népem és tágabb értelemben egész Európa előtt, mert a földrészek új háborúval való elárasztása csak valamennyi európai állam, főleg pedig az egész európai kultúra pusztulására vezetne.

Biztosítani kívánom Tábornagy Urat arról, hogy én abban

a pillanatban, amikor a földközi tengeri helyzet annyira megjavul, hogy a birodalomnak a fegyverszüneti szerződésben foglalt érdekei veszélyeztetéséről többé nem lehet szó, eltökélt szándékom csapataimat azonnal visszavonni a régi demarkációs vonal mögé.

Végül biztosítani kívánom Önt Tábornagy Úr, hogy Ön és kormánya mostantól kezdve egész Franciaországban szabadon és akadálytalanul mozoghat, mert én akkor is csak azért elleneztem a kormány áthelyezését Versaillesbe, mert attól tartottam, hogy akkor az ellenséges propaganda minduntalan azt fogja állítani, hogy Önt Tábornagy Úr és kormányát megfosztottuk szabadságuktól és ilyen körülmények között nincsenek többé abban a helyzetben, hogy hivatalukat ellássák.

Mint hogy most a fent várt körülmények következtében a német birodalom és Olaszország fegyverszüneti szerződésében foglalt érdekei védelmére kénytelen síkra szállani a fenyegető angol-amerikai invázió ellen és ezzel a megmaradt Franciaország határait is megszállni, így megszünt az az ok, amely indokoltá tette a francia kormánynak Vichyben maradását. Fel akarom használni tehát ezt az alkalmat, hogy közöljem Önnek eddig fenntartásom visszavonását.

Megértem, Tábornagy Úr, milyen súlyosan érinti Önt hazája sorsa, de kérem, gondoljon saját népem sorsára, amely népek évek óta nem az ő hibájából reá kényszerített háborút kell viselnie és most is csak a legkeményebb szükségesség kényszerére alatt kellett a fent közölt döntést hozni. Kifejezem azt a reményemet, hogy nem kell nem kerül sor ebből az alkalomból újabb vérontásra Franciaország és Németország között, hanem ellenkezőleg, a kontinensen kívüli békefontok ellen ezzel a lépéssel létesül az európai népek közeledése.

Németországnak ezért eltökélt szándéka, hogy ha bármilyen körülmények között is lehetséges, a franciákkal vállaltva védelmezze az Ön hazájának határait és ezzel az európai kultúra és a civilizáció határait. A német csapatok mindent, ami rajtuk áll, el fognak követni, hogy a francia nép és katonái irányában tanúsított magatartásukkal és felfogásukkal ezt a célt szolgálják; de szeretném még arra kérni Önt, Tábornagy Úr, hogy a francia kormány is tegyen meg ebben az órában mindent, ami alkalmas a feszültségek kiküszöbölésére és ami biztosíthatja Franciaországnak érdekei értelmében is szükséges lépésnek zavartalan lefolyását.

Összinte tisztelem kifejezésével maradok Önnek, Tábornagy Úr híve,

Hitler Adolf.

Három vármegyei község új vágóhidat létesít

Balmazújváros község előjárósága elhatározta, hogy vágóhidját 5000 pengő költséggel kijavíttatja. A vármegyei kisküldés hozzájárul a község határozatához.

Püspökkladány vezetősége új korszerű vágóhidat létesítését vette terbe 30.000 pengős költséggel. A vármegye 3000 pengővel hozzájárul a költségekhez és az összeget az ebadóalaphól kiutalta a tervek elkészítésére. Ugyancsak új vágóhidat építtet Nádudvar község előjárósága. A vármegye törvényhatóságának kisküldése úgy döntött, hogy utasítja a község előjáróságát, az építkezést megfelelően készítsse elő és akkor terjessze fel tárgyalásra a vármegyéhez.

Szinyei-Merse Jenő kultusz- miniszter a közoktatásügy nagy kérdéseiről

A képviselőház ülése

A képviselőház tegnap a kultuszláncával folytatta jövő évi állami költségvetés tárgyalását. Lőmböly Dénes előadó ismertette, hogy a tárca költségvetése 56 millió 229 ezer pengővel több mint az elmúlt évben. Rapcsány László kérte a kultuszminisztert, viselje szíven a népoktatást. Nemzetnevelési kataszter készítését javasolta, amely magában foglalná, hol, mennyi és milyen minőségű szakemberre van szükség. Hóky Károly olyan ifjúság nevelésről tartja szükségesnek, amely a nemzeti élet minden vonalán teljes felelősséggel és kötelezettséggel teljesíti kötelességét. Szőlőssy Jenő a felekezeti békességről és az ifjúság neveléséről beszélt.

Csipak Lajos azt emelte ki, hogy a magyarság a Dunavölgyében kulturális fölényével akarja vezető szerepét betölteni. A magyar kultúrának ma is meglévő fölényét minden körülmények között meg kell tartani. Az erdélyi magyar öntudat fontosságáról beszélt.

Varga Béla a független kisgazdapárti szónoka beszéde elején az erdélyi diákoknak az idegen megszállás alatt végzett hatalmas munkásságáról szólt. A magyar kultúra olyan erős volt, hogy vissza tudta szerezni az ország egyes részeit. Hazaárulónak tartja azt, aki az ifjúság nevelésébe pártpolitikai szempontokat akar belevinni. Isten áldását kérte a kultuszminiszter működésére. Szabó Zoltán (MEP) elismeréssel szólt a sajtóiskolai tanfolyamról és hangoztatta, hogy a törvényhozás részéről is megérdemel minden elismerést és támogatást. Helyesnek tartaná, ha a politikai és közoktatásügyi minisztérium elnevezése, vallás- és nemzetnevelésügyi minisztérium lenne. Felvetette a magyar közoktatásnak azon ideálját, amely eltörli a tanítást. Az egész vonalon való ingyenes oktatás elvileg lehetetlen tőkét jelentene, mert ezáltal az ország szellemi erőiben úgy megnövekedne, hogy az anyag léren is jelenős volna. Sürgős szükség van a jogi oktatás reformjára. Az ipari oktatásról szólva helyesnek tartaná, ha az ipari középiskolák végzettségi felkerülhetnének a hallgatói hiánnyal küzdő műegyetemre.

Vámos János a Délvidék közoktatási helyzetét ismertelve kérte a kultuszminisztert, hogy minden rendelkezésére álló eszközzel segítsen a délvidéki iskolaügy segítségére. Kifogásolta, hogy az oktató személyzetnek több mint a fele nő. Az a felfogása, hogy a nő a tanári pályán közel sem tudja azt nyújtani, mint férfi kártársai.

Vitéz Makray Lajos a kultuszminiszter feladatát abban látja, hogy a nemzet lelket kell gazdagítani és tökéletesíteni. Minden körülmények között ki kell tartani a magyar és keresztény kultúra mellett. A magyarságnak a Dunavölgyében rendező és összetartó szerep jut. Kérte a kultuszminisztert mentesítse a tanítóságot a túlzásba menő irodalmunktól, mert nem marad ideje a tanításra. A tantervet is egyszerűsíteni kell.

Szinyei Merse Jenő kultuszminiszter válaszolt a felszólalásokra. Azzal kezdte beszédét, hogy ma elsősorban az új Európáért folytatott gigantikus küzdelem-

ben kell helytállnunk és minden anyagi erőnket is elsősorban ennek a célnak érdekében felhasználunk. Eppen ezért most nem lehet emelni olyan mértékben a nemzet kulturális fejlődését biztosító egyes tételeket, mint azt szeretnénk. A vezető gondolat, amely a többletek legjelentősebb teteleinel visszafüggőzik, a kultuszlánc szolgáltatásában áll és a legnehezebb helyzetben lévő rétegeknek méltányos megsegítése és ezáltal a kulturális intézmények belső erősítése.

A kultuszminiszter ezután részletesen foglalkozott népoktatásunk időszerű kérdéseivel, rámutatva arra, hogy nemzeti kultúránk élet adó vérkeringésében első hely a népoktatást illeti meg, mivel az magyar közvilágnak iskolai nevelése a népoktatással betéjeződik. Elengedhetetlen követelmény tehát, hogy népoktatásunk színvonala a lehető legmagasabb fokra emelkedjék. Ahhoz, hogy a népoktatás egy nemzeti feladatát teljesítse, hivatása magaslátán álló tanítóra is szükség van. Itt egy elérésük, arra kell törekednünk, hogy a tanítói állást kívánatosnak kell tenni. Ennek elengedhetetlen eszköze a tanítói állás társadalmi emelése. A tanító, aki a falu szellemi életének egyik vezetője, a községben teljesített hosszabb szolgálat után lehessen szintén hivatalból tagja a képviselőháznak.

A miniszter ezután megégszer nyomatékosan hangoztatta, hogy az érdemes tanári és tanítói rend sorsát szíven visel és amint a viszonyok megengedik, a legnagyobb lelkiismeretességgel kíván ezzel a kérdéssel foglalkozni. Különös gondot kíván fordítani a tankönyvek és vezérkönyvek kérdésére is. Nagy súlyt fektet arra, hogy a középfokú iskolákban a hungarológia oktatás és nevelés minél jobban és erősebben elhelyezkedjen.

A nem magyar tanítási nyelvű iskolák száma megszorított. Kulturpolitikánkat soha még árnyalata sem volt a hazában élő nemzetiségűk elvonatásának. Nemzetiségünk kulturális ügyeinek intézésénél minden tekintetben a szentistváni gondolat-hoz és szellemhez igazodunk. Ennek legszebb jele, hogy az ezréves hazában élő nemzetiségünk megőrizhették nyelvüket, szokásaikat, nemzeti sajátosságukat. Ezt a kulturpolitikát ma is híven kívánja szolgálani. Azonban arra kéri e helyről is nemzetiségünket, ne feleddék el, hogy ők ennek a hazának polgárai. Ezért ismerniük kell a magyar állampolgároknak nemcsak jogait, hanem kötelességeit is. Ennek pedig első követelménye a magyar hazához való tántoríthatatlan hűség és a haza érdekét szolgáló, odaadó munkásság. E hazában csak az boldogulhat, aki a haza iránti kötelességét teljesíti.

A kultuszminiszter ezután megemlékezett a folyamatban, vagy előkészületben lévő munkálatokról. Nagypáradon a megszüntetett jogakadémia helyett két évfolyamos műszaki főiskolát létesítenek műszaki tisztek képzésére. A pécsi egyetemen a közeljövőben Dunántúli kutató-intézetet állítanak fel. A 250 gimnázium közül bizonyos számú fokozatosan

Tökéletes szabás
Elsőrendű munka
Szolid árak
Nagy Béla úriszabósága Debrecen, Kossuth u. 39.

Stassik órás új címe
Széchenyi u. 3. Balkoz sarok. Tanácskassági tag

szakirányú középiskolává terveznek átalakítani. A gyakorlati tapasztalatok alapján célszerűnek látszik, hogy a rendszeres leventegyakorlatok a honvédelmi ismeretek és napi felőrási torna figyelembevételével a testnevelési órák számát racionálisan csökkentésére is szükség van.

Az egyetemi és főiskolai hallgatók diákegyesületeinek szervezési reformja a közeljövőben várható.

Ezután a kultuszminiszter Tömböly Dénes előadónak arra a kérésére, hogy a szegedi és pécsi egyetemet teljessé tegyék, a következőket válaszolta:

Ebben a kérdésben ezidőszáig kijelentést nem tud tenni. A kérdéssel állandóan foglalkozik, annyival inkább, mert Szeged város legutóbb is tiszteletreméltó aldozatkészítéssel tett tanubizonyoságot és az egyetem központi épülete és jogi kara elhelyezéséhez szükséges telek kisajátítását már meg is kezdte. Miként bejelentette, már Pécselt dunántúli

Interpellációk

Ezután áttértek az interpellációkra. Serényi Miklós gróf a miniszterelnökhöz és a földművelésügyi miniszterhez intézett kérdést a dunavesszei zsidóbirtokok törvényellenes eladása tárgyában. Serényi Miklós második interpellációjában a közzétámasztási miniszterhez interpellált a gabonarendelet módosítása tárgyában. Az interpellációkat kiadták az illetékes miniszternek.

Pápay István interpellált aztán a tiszavidéki búza megfelelő elbánásban részesítése és az országban búzavidékekké történő felosztása tárgyában. Hangoztatta, hogy a kérdés megfelelő elintézése igen nagy mértékben érinti a gazdatársadalmat.

B. Szabó István a közzétámasztási miniszterhez interpellált a kucorica beszállítása és árának megállapítása tárgyában. Kéri az idevonatkozó rendelet megváltoztatását.

Gosztonyi Sándor első interpellációjában a mezőgazdasági statisztika és a tengeribeszolgáltatás tárgyában szólva hangoztatta az irányított termelés szükségességét, második interpelláció-

kutatóintézetet állítottak fel és valószínűleg majd csak a tavolabbi jövőben, jobb gazdasági viszonyok között, illetőleg a háború befejezése után kerülhet sor a bölcsészeti kar felállítására.

Ezután részletesen reflektált a vita során elhangzott felszólalásokra, majd a kultuszláncra költészetének elfogadását kérve, így fejezte be beszédét:

— Európai hivatásunk, de gyökeresen magyar világszemlélet alapján állunk. Ez a világszemlélet konkrét és pozitív. Ezeres tendős alkotások és áldozatok szellemi értékét. Csak addig van európai létjogosultságunk, míg ezt a tiszta és magasrendű történelmi magyar világszemléletet képviseljük. Ennek a világszemléletnek be kell jutnia minden iskolába és kulturintézménybe, anélkül, hogy nemzetiségeink jogos igényeit a legkevésbé is ségítse.

A kultuszminiszter beszéde végén lelkesen megjeleneztek és nemcsak a kormányt, hanem az ellenzék részéről is igen sokan keresték fel szerencsekívánataikkal.

jában a mezőgazdasági cselédek terménybeszállításáról s megélhetéséről beszélt.

Nagy Ferenc a termelés érdekében és a közzétámasztási intézkedéseknek az összhanghozatala tárgyában intézett kérdést a közzétámasztási miniszterhez.

Csoőr Lajos interpellációjában a lejtőnyira mutatott rá, amit a takarmányhiányra vezetett vissza. Erélyes intézkedéseket kért a feketepiac ellen, amelyet azonban csak megfelelő közzétámasztási intézkedések fognak megszüntetni.

Lill ános a jövedelemadóalap, valamint a letiltás alól mentesíthető fizetések első határának tárgyában interpellált.

Baky László a hadbavonultak családjának és a hadikárosultaknak ellátásáról intézett kérdést a miniszterelnökhöz, a hadbavonultak hozzátartozói számára a legmesszebbmenő támogatást kérve.

Szöllőssy János az ország tűzifaellátása ügyében interpellált, rámutatva a hiányokra és azonnali pótlást kért.

SZÍNHÁZI MŰSOR: Szombaton délután: Szép az élet. Szombaton este: Pozsonyi lakodalom. (B. Bérlet). Vasárnap délután és este: Pozsonyi lakodalom. (Bérlétszűnet). Csütörtökön este: A Sasfőlk. Göbbi Hildával. Pénteken este: Párisi express.

Csokonai Színház

Ma, csütörtökön este, kivételesen 6 órai kezdettel GOBBI HILDA felléptével

sasfők

Pénteken A) bérletben, csak felnőtteknek!

Párisi express

A legmulatságosabb operett

Tánciskolák

* Schaff tánciskolájában a Koronában az új tanfolyamra beiratások még e héten elfogadottak. Ma este össztánc.

* Dr. Kürthy Mária Magda táncintézetében november 12-én kezdők, 16-án haladók részére tanfolyam kezdődik. Péterfia 30

Selmeczy Mihály a „Vén diófa” előadásain gyűjtött cigarettákat átadta a sebesült honvédeknek

Selmeczy Mihály, a Csokonai Színház nagyszerű művésze és főrendezője, mint ismeretes, a „Vén diófa” előadásain kedves humorral szökött fel a közönséget, hogy szivarral és cigarettával ostromolják meg a színpadon. A felhívásra előadásról előadásra összegyűjtött cigarettát, szivart Selmeczy Mihály első perctől sebesült honvédeknek szánta és szorgalmasan gyűjtött cigarettát részükre. Bár a „Vén diófa” 21 előadásán tekintélyes mennyiség gyűlt össze, a kitűnő művész még saját adományával is kiegészítette azt és tegnap személyesen kereste fel a hadikórházban a hadigondozó tisztet, aki a kórház parancsnokához vezette Selmeczy Mihályt. A Csokonai Színház kiváló művésze és főrendezője átnyújtotta a gyűjtött nagymennyiségű cigarettát, szivart sebesült honvédek részére, megkapó szavak kíséretében. Valamennyi sebesült részvett a hazafias lélekkel gyűjtött adományból.

Jóminőségű női- és gyermek

kötött áru

valamint kész fehérnemű olcsón beszerezhető

Takács Gizella

Péterfia u. 15. sz. keresztpüél.

Rádió, Kerékpár, Csillár részletre is Léva y n á l Debrecen, Piac-u. 42. Telefon: 12-20.

HADIJELENTÉSEK

Keleti szárazföldi harcok

Magyar csapatok megütsözték az ellenség átkelési kísérleteit a Don folyón.

A német véderő főparancsnoksága közli: Nyugatkeleten és a tereki szakaszon elkeseredett harcokban sok ellenséges támadást visszavertünk és tüzerrel szétzörtünk ellenséges készletben álló csapatokat. Szállárgárdában élénk rohamcsapat tevékenység volt. A doni arevonalon román csapatok visszavertek ellenséges támadásokat. A csatarepülőgépek sikeresen avatkoztak be a földön folyó harcokba.

A magyar csapatok megütsözték az ellenségnek egy átkelési kísérletét.

A közép- és északi arevonalszakaszon néhány rohamcsapatvállalkozást hajtottunk végre és több ellenséges előretörést visszavertünk. Harci és zuhanóbombázókat folytatták támadásaikat készletben állások, ellenséges csapatok és vasúti berendezések ellen.

Északafrikában és a Földközi-tengeren

Légítámadások a partraszállást végrehajtó amerikai-angol hajóhad ellen.

Német hadijelentés: Az egyiptomi arevonalon folytatódnak a német és olasz csapatok tervszerű hadmozdulatai.

A német és olasz csapatok sikeres ütközetekben 12 ellenséges páncélos szétromboltak. Az angol légihaderő négy repülőgépet vesztett. Német és olasz vadászgépek a számbeli fölényben levő ellenséges légi erőkkel folytatott harcokban november 8. és 10-ike közötti időben 27 ellenséges gépet lőttek le.

A német és olasz légihaderő Észak-Afrikai partjai mentén folytatták támadásaikat a partraszállást végrehajtó amerikai-angol hajóhad ellen. Találatok érték egy repülőgépanyahajót és egy nagy kereskedelmi hajót. — Harci repülőgépek lőttek három ellenséges vadászgépet.

Az olasz főhadiszállás közleménye: Az egyiptomi arevonalon az olasz és német csapatok folytatták tervszerű hadmozdulataikat. A kedvezően alakult ütközet során kb. egy tucatnyi ellenséges páncélos járművet elpusztítottak.

A tengely légitereje élénk tevékenységet fejtett ki és négy brit repülőgépet lőtt, November 8. és 10-ike között, mint részben elképzelt jelentésből kitűnik, az ellenség légitereje az Észak-Afrikában vívott harcok során összesen 27 repülőgépet vesztett. Torpedóvető repülő-

rajaink ismételt támadásokat intézett az Algériai vizeken egy angol-amerikai tengeri alakulat ellen.

Az ellenség egyik cirkálóját három torpedó eltalálta és oldalán felhasította. A cirkáló kevéssel azután elsüllyedt. Egy másik cirkáló megrongálódott. Egy 15 ezertonnás gőzöst szintén találat ért. A hajó oldalát dőlt és elvezette. Német repülőgépek több más hadi és kereskedelmi hajókat találtak el. Az ellenséges vadászpilótákkal vívott légi párbajokban német repülőgépek lőttek.

Repülőalkulatunk egyike meg támadott és nagy sikerrel bombázta Algir repülőtereit. A repülőterén nagykiterjedési tűzvész keletkezett. Kedden délután Augustus ta felétt egy ellenséges gép a légvédelmi ütegek tüzelése következtében találatot kapott és lezuhant az Algir felől közelében. A legénység egyik tagját, aki ejtőernyővel kiugrott a gépből, elfogták. Sapienza közelében Navarrintól délre egy ellenséges Spittire repülőgépet vadászaink lőttek. A gép lángolva a tengerbe zuhant.

Brit repülőgépek szerdára virradóra újabb támadást intéztek Kagiari környéke ellen. Bombák némi kárt okoztak és néhány polgári egyént megsebesítettek. (MTI).

Francia-Airikában

Casablanca elesett.

Vichy, nov. 11. (OFI) A tájékoztatóügyi minisztérium közli: A legutóbb beérkezett hírek szerint Francia Észak-Afrikában szerdán reggel a helyzet a következőképpen alakult:

Algirtól keletre nem történt semmiféle partraszállás. Constantine megyéből nem jelentenek semmiféle hadműveletet. Algir vidékén a helyzet nem változott. Csapatunk északkeletben vannak az ellenséggel az Algirből Aumale városába vezető úton.

Oran vidékén csapatunk általánosságban megtartották állásaikat, jóllehet a támadók páncélos egységek támogatásával hatalmas nyomást fejtenek ki.

Ami Marokkót illeti, a hajnali órákban jelentés érkezett, hogy Casablancában háromnapos aránytalan küzdelem és elkeseredett védekezés után Michelier tenger-nagy kénytelen volt az ellenségeskedések beszüntetését kérni, miután az ellenállás minden lehetőségére kimerült. Port Lyautey és

Safi helyzetében nem történt változás.

A keddi napon itt igen heves harcok dúltak. Csapatunk ellen nagy számbeli fölényben levő erők vonultak fel, amelyeket nagyon erős hajóraj támogat.

Bern, nov. 11. Eisenhower tábornok az északafrikai főhadiszállásról származó jelentése szerint a legtöbb angol és amerikai hajó elhagyta Algir kikötőjét. E hírek szerint a főparancsnokság közölte, hogy a fontos kikötőkben már nincsenek ellenállások, csupán az ország belsejében állanak ellent a francia csapatok. Oránban a támadó csapatokat bizonyos veszteségek érték, így két szállítóhajó megsérült és több repülőgép elveszett. A partraszállásnak is veszteségei voltak.

Az algiri haderők parancsnokló tábornoka kiáltványban tudatta, hogy Algir egész területére ismét kihirdették az ostromállapotot. (MTI)

Nogues tábornok, — mint Pá-

risból jelentik — Fezzben ütötte fel főhadiszállását

Vichy, nov. 11. (OFI) Közlik, hogy az angol-amerikai tengerészeti egységek elfoglalták az északafrikai Constantine tartományban Bougie kikötőt (MTI). A tuniszi közbiztonsági hatóságok a vezetője a következőket rendelte el:

Tunisz egész területén tilos minden csoportosulás. Háromnál több ember nem lehet együtt. Bizertában, Lagouletteben, Tunisban, Sousseben, Sfaxban, Gabesben este 10 óra és hajnali 4 óra között minden közlekedés tilos. Tunisz egész területén további intézkedésig mindennemű szórakozóhelyiséget este 6 órakor be kell zárni. Minden üzletet és kereskedést este 5 óráig hajnali 5 óráig zárva kell tartani. Az éttermek nyitva tarthatnak este 9 óráig, de kizárólag ételleket szolgáltathatnak ki.

Felkészülések Egyiptomban

Berlin, nov. 11. (Interfin). Eddig nem sikerült a 8. angol hadsereg kísérletei, hogy El-Alamein feladása után északkeletre kerüljön a német-olasz hadsereg zömével. A legutóbbi napok hatalmas felkészüléssel is hozzájárultak ahhoz, hogy az angol gépesített erők mozgási lehetősége erősen összehúzódt. Hiába kísérelték meg, hogy nehéz fegyverekkel és járművel a tengerparti út mellett haladjanak. A felderítők megállapították, hogy a menetoszlopok összerúgtak, mert az egyikként száraz patakok a Dzsebel-pusztaság szélén rohamo vadvezékek teltek meg és járhatatlanná váltak. —oo—

A Kormányzó üdvözlőtávirata az olasz királyhoz

A Kormányzó Úr Öfömlősega meleghangú táviratban fejezte ki szerencsekívánatait Viktor Emánuel olasz király és császárnak mai születésnapja alkalmából.

Az olasz saját melegen üdvözli Viktor Emánuel királyt és császárt 76-ik születésnapja alkalmából.

III. Viktor Emánuel olasz király és császár születésnapja alkalmával az olasz nép — írja a Stefani iroda — bensőséges érzéssel veszi körül szeretett uralkodóját, aki már 42 éve uralkodik és aki uralkodói hivatásában megosztja mindenkor nemzete bánatát és örömet. Mindig népe legbensőbb akaratát és a nemzet legfelsőbb érdekeit tolmácsolta. Minden háborúból győztesen került ki, bármilyen nehéz és kemény küzdelemlől volt szó. Mindenkori győztes kardjával Olaszország sorsát jelképezi, amelynek egykori nagysága ismét megvalósul. —oo—

Halálraítélték az anyagiilkos fakeskedőt

Kiss Lajos 37 éves bucsai fakeskedőt a Kúria tegnapi tárgyalásán halálra ítélték. Kiss Lajos a múlt év áprilisában doronggal agyonverte édesanyját, hogy hozzájuthasson a vagyonához, amire költséges életmódjához volt szüksége. Az ítélet kihirdetése után Kúria kegyelmi tanácsa alakult át, amelynek határozata titkos. —oo—

Szerelmi dráma három halottal

Nagypárad, nov. 11. (MTI) A bihari Siter községben, valószínűleg szerelmi drámából kifolyólag Szilágyi Endre Pál gazdálkodó agyonlőtte feleségét és sógornőjét, majd öngyilkos lett. —oo—

— Elrendelték a fogadó iparokban foglalkoztatott alkalmazottak legkisebb munkabérének megállapítását. Erre a célra bizottságot alakítottak. Elnök Simai Gyula dr. nyy. ítéletáblai tanácselnök

Óra, ékszer, ezüstnemű ólomkristály vásárlásánál forduljon bizalommal Takácsné új ékszerboltjához Piac u. 56. Megyeháza mellett

Üveget és porcellánt olcsón és jól Szlováknál vásárolhat Csapó u. 32. T. 24-35

Átmenetileg súlyos intézkedéseket kell hozni az ország érdekében, — mondotta Szász Lajos köze látási miniszter

Budapest, november 11. A MEP tegnapi értekezlete után vacsora volt, melynek során vitéz Várady László meleg szavakkal köszöntötte Szász Lajos közlelési minisztert s a párt bizalmát és ragaszkodását tolmácsolta.

A miniszter válaszában köszönetet mondott a bizalomért és kijelentette: szüksége van a párt bizalmára, mert a közeljövőben, ha átmenetileg is, de súlyos intézkedéseket kell hozni azért, hogy a gazdasági élet folyamatosabbá és ezzel az ország nyugalmát és rendjét biztosítsák. Meggyőződése, hogy az ország népe megérti a hozandó intézkedések szükségességét, megérti azt, hogy csak ezekkel az intézkedésekkel tudjuk áthidalni a nehézségeket

a jövő gazdasági évig. Ezeknek az intézkedéseknek az elviseléséhez fegyelem kell, amelyet egyelőre csak két a nemzet minden tagjától, ha azonban a kérés szó nem elég, követelni fog és ha ez sem elég, fogja kényszeríteni.

— Testvéreink, fiaink — mondotta — a Don partján életük feláldozásával küzdenek a legnagyobb ellenséggel szemben, amivel valaha is harcolt a magyarság. Ha természetesnek tartjuk, hogy véreink odakint a legnagyobb önfeláldozással teljesítik kötelességüket, itthon is joggal megköveteljük a nemzet minden tagjától, hogy zúgolódás nélkül, megértéssel, fegyelemmel teljesítse azt az önmegtartóztatást, amire rá leszünk utalva.

Kétszeres táppénzt és pénzsegélyt ad az OTI tagjainak 50 éves jubileuma alkalmából egy héten át

Az Országos Társadalombiztosító Intézet megünnepeli a munkásbiztosítás fennállásának 50 éves jubileumát, mely az idén közeledik el. Az őszi közgyűlési ünnepélytől eltekintve jubileumi évkönyvben megírják az ötven év történelmét.

A legérdekesebb azonban az, hogy azok a biztosítottak és családtagjaik, akik az intézet elnöksége által később megállapítandó

hét bármely napjára táppénzt vagy más pénzsegélyben részesülnek, e segélyük kétszeres összegének megfelelő jutalmat kapnak.

Karácsonykor a szolgálati idő arányában külön jutalmat kapnak az intézeti alkalmazottak és a szerződéses orvosok, a szokásos karácsonyi segélyeken s jutalmakon felül.

Több a munkahely, mint a munkakereső

A debreceni munkapiac helyzete

Az állami munkaközvetítő hivatal a múlt hónapban 869 munkahelyet és 656 munkakeresőt tartott nyilván, közvetített 556 esetben. A munkakeresők szempontjából a helyzet még mindig jó mert 100 munkahelyre csak 76 munkakereső jutott.

A bejelentett munkahelyek közül 364 a férfiak és 503 a nők részére, 2 a tanulóknak volt bejelentve. Kerestek 326 férfi szakmunkást, de csak 159 férfi szakmunkás keresett állást. A segédmunkások közül csak 37 férfi és

503 nő volt.

A vas- és fémiparban, a ruházati iparban kedvező volt a munkapiac helyzete a jelentkezőkre nézve. Az elhelyezettek közül 118 férfi és 438 nő volt.

Az októberi munkabérek ezek asztalos órabére 56—100 fillér, szabóké 70—100 fillér, borbély- és kovácsé 20—30 P, kovácsoké 20—30 P, napszám 4—4.10 P. A háztartási alkalmazottak havibére 20—50 pengő.

Vadászszerecséflenség áldozata lett a nárai erdőben egy hős magyar repülőfőhadnagy

Szombathelyről jelentik, hogy a nárai erdőben rókavadászatot tartottak, melyen részt vett vitéz Vámos Győző 24 éves repülőfőhadnagy is. Ebédidő alatt az egyik tisztason a repülőfőhadnagy töltött fegyverének zárja a cipője zsinórjába akadt és a fegyvert elsütötte. A golyó a főhadnagy fejét szeltroncsolta.

A fiatal főhadnagy igen vitézül küzdött az orosz harcstéren és az egyik ütközetben, amikor már nem tudott más módon végezni

a támadó Ratával, nekiment a géppével és valósággal leskalpoltta a bolsevik pilótát. A Ratával együtt az ő gépe is lezuhant, de ő megmenekült, mert idejében kiugrott és ellenséges területen ért földet. Később egyik bajtársa felderítőrepülése során rátalált és leszállva, megmentette nagy ellenséges tűz közepette.

A hős repülőfőhadnagy halálos szerecséflenségének híre nagy részvétet keltett

1942 karácsonya a harcoló honvédeinké és hozzátartozóiké

Leventéink szeretetaktója

A magyar ifjúsági élet történelmében új, csodálatosan szép fejezet kezdődött meg. Leventéink a Levente Hírközpont jelentése szerint országos levente Betlehem-járást szerveznek, elviszik a szeretet meletét mindazokba a magyar otthonokba: falun és városban egyaránt, ahonnan hiányzik valaki a hős, aki életét áldozta a hazáért, a honvédek, akik bátran áll a vártán. A fiatal szív forró lelkesedéssel és rugalmas tennivágyásával dolgozták ki a leventék és leventelányok szeretetaktójuk haditervét. Kétszer is bekopogtatnak a most folyó önvédelmi háború hősi halottjainak, eltűntjeinek, rokkantjainak és sebesültjeinek, a hadrakelt segreg minden egyes honvédjének otthonába.

korkát, valami életmet, esetleg ruhaneműt visznek.

Maguk teremtenek elő mindent

A leventék és leventelányok maguk készítik el a csomagokat, a kis játékkatonákat, magyar babákat, a napi munka után. A leventék képes ujságja, a »Szébb Jövőre« rajzokat ad közre, amelyeket csak ki kell vágni és kemény lapra ragasztani s máris Betlehemet, kis katonát és magyar baba játékszer készíthetnek. 1942 karácsonya a harcoló honvédeké s hozzátartozóiké, hogy ez megvalósulhasson a leventelányok is kivesszik a szeretet csatájából a maguk részét. Ez idén minden magyar karácsonyfáról és minden magyar család karácsonyi asztaláról élelmiszer ajándékokat gyűjtenek a leventéifjak és azokat újév után kiküldik a harcstérre.

Első látogatásuk környezettanulmány

Széjjel néznek az elárvult otthonban és tapasztalataikról leülve számolnak be a frontkatonáknak, megírják nincs semmi baj, a magyar társadalom eber szemmel öröködi az elhagyott családi fészkek biztonsága felett. 1942. év »Honvédkarácsonyán« a leventéifjak újra felkeresik családját. Másodszor már nem mennek üres kézzel! A gyermekeknek játékszer, a felnőtteknek karácsonyi olvasnivalót, a szegényebb családoknak karácsonyfát, cu-

Karácsony szent estjén megemlékeznek hőseinkről

Elhatározták, hogy karácsony szent estjén a leventelányok és a leventék családjuk körében megemlékeznek a harcoló magyar hősről. Amikor felvillannak 1942 karácsonyfáinak apró gyertyalángjai, mindenki a magyar hősekre gondol, akiknek

HA MEG EGYSZER AZT ÜZENI!...

— KOSSUTH LAJOS ÉLETRÉGÉNYE —

írta: Hegyaljai Kiss Géza

(9) Becsüléssel emlegeti Sárospatak művelődéstörténeti jelentőségét. Azonban nem tartja elég fejlődésképesnek arra, hogy a műveltségéből, melyet országsszerte terjeszt, a saját növekedése feltételeit teremtsen meg. Ezt nálajárt ismerőseinek így fejezi ki:

— Jól ismerem Patakot, nem fog az soha megváltozni. Olyan mint a háj között a vese. Sovány marad!...

Patak diákjai között egyik uemzedék a másikkal adja át szájról-szájra, hogy-mint volt az, mikor Kossuthék jártak a kollégiumba. Mintha már akkor felzendült volna a régi kuruc dallam nyomán a minden magyarok nótája:

Kossuth Lajos íródiaik,
Nem kell neki lámpavilág,
Megírja ő a levelet,
A hajnali csillag mellett,
Eljén a haza!

ÜGYVÉDJOJTÁR

Kossuth fiatalembereknél szinte szokatlan érettséggel fordítja erejét jogi tanulmányaira. Ezzel a sokat kívánó tanárnak, Kövynek a várakozását teljesen kielégíti. Ő magasabb állások betöltésére is képesnek tartja azt az ifjút, aki szerinte jobban tudja a törvényt, mint a királyi

tábla. A júrátus még annak is utánanéző, amit professzora elő sem adott. Ez a magánszorgalom arra vall, hogy hivatást lát a törvényekben való biztos jártasságban. Később ezt nemzete javára fordítja.

Most már arra kerül sor, hogy a jogi pályán szükséges hivatali gyakorlottságot is elsajátítsa. Ebből a célból egyelőre apja mellől marad megyei gyakorlaton.

Nemskóra Kardoss ügyvéd mellé megy Eperjesre. Itt élénken résztvesz a városka társas életében. Nem zárkózik el olykor-olykor júrátustársai vig mulatozásától. Kötelességeit mégis mintaszertüen teljesíti és főnökét olykor rá-
gó ügyvédi beadványokkal kápráztatja el. Ezidőből való cikke, a Játékosság. Ebben az eperjesi élet egyes hibáira mutat rá.

Hátra van még a pesti gyakorlati év. Az is letelik. 1824-ben esküszik fel ügyvédnek. Ügyvédi diplomáját 1824 Mind-szenthava 9-én hirdeti ki Sátor-aljajuhelyben, a vármegye közgyűlésén Reviczky János megyei másodjegyző.

Már ifjú korában öt tartják Felsőzemplénben a legokosabb ügyvédnek.
Komáromi János íródiaik be-

széli, hogy az ő falujában, Legenyében tudják a legjobban megmondani, milyen nagy esze volt Kossuth Lajosnak. Kisgyerekek koromban kérdem egy öreg magyartól:

— Milyen ember volt Kossuth Lajos?...
Néz rám az atyafi, megbíllenti a süvegét és azt mondja:

— Olyan okos ember volt Kossuth Lajos, hogy amikor még csak ügyvédbojtár volt, már akkor is meg tudta mondani a princípális tollának a percegéséről, hogy mit ír az a másik szobában!

Felkészülök ügyvédnek. Ez után Vécsey báró hétszemély-nőknél, majd Szentandrás Horváth Tamás királyi táblai előadónál gyakorok. Összekötései szépek. Látszik ez ennél a két előkelőségénél viselt tisztségeiből. Két törvényszéki tekintély is kiváló bizonyítványokkal látja el. Erre a fiatal jogtudós titkári állásért folyamodik a magyar király udvari kancelláriájában.

Visszautasítják.
Ez aztán örökre kedvét szegi, hogy királyi kegytől remélje emelkedését.

POZSONYBAN ELŐSZÖR

Csüggedésre nincs oka. Szébbnél szébb megbízások emelik jó hírét. Több lesz a tapasztalata, szélesebb a munkaköre. Nagyfotosságú esemény tehetősége kibontakozására, hogy a távollévők követői közé kerül.

Ilyen minőségben vesz részt a nevezetes 1825—1827. évi pozsonyi országgyűlésen. A gyűlést megelőző zempléni követválasztások mozgalmában már előbb jelét adta használhatóságának. Életerevelőségének is.

Az országgyűlés tárgya Karolina Augustia királyné megkoronázása. I. Miksa bajor király lányát, a 33 éves viruló asszonyt, Ferenc király feleségét szeptember 25-én koronázzák meg magyar királynévá. Ezért hívja össze a király az országgyűlést szeptember 11-re.

Népvándorlás indul Pozsony felé a költekező úri rendek nyomában. A karzaton megjelenik néha a királyné is. Kedves, kellemes arc. Szinte lánynak látszik. Többször a nádor neje Mária Dorottya württembergi hercegnő. Ő szépen beszél magyarul. A gyűlés látványos. Az udvar körül az élet dinamikus.

A gyűlés jegyzőkönyve megörökíti, hogy Kossuth Lajos a távollévők követe. Özvegy Révay Ferencné bárónét, született Révay Anna bárónét és Szentiványi Jánosné, Pongrácz Borbála grófnót képviseli. A távollévők követe ekkor Wesselényi Miklós is, Vay Miklós is.

Sokan vannak az országgyűlési ifjúság tagjai. A táblai júrátusok ezek, a követeket kísérő irnokok, patvaristák. A közvéleménynek az ifjúság ad hangot.

(Folyt. köv.)

DEBRECZEN 5. OLDAL 1942. XI. 12.

kezebe az önvédelem adta a fegyvert

A leventelányok segítő kézzel, vigasztaló szóval felkeresik a hadiözvegyek szomorú otthonát, megkérlik meséljenek a hősről, hadd oldódjanak fel a könnyes szomorúságban. Valamennyi leventelány szeretetteljes levelet küld honvédeinknek.

Vérben, könnyben, lemondásban, háborús, küzdelmes időben termelődött ki ez a szép magyar gondolat: a leventéifjúság honvédkarácsonya. Elindultak a családokat látogató leventék, hogy hirdessék: 1942 karácsonya a honvédeké s hozzátartozóiké.

Kenyérváltójegyek visszaváltása

Az a rendelkezés, mely szerint eddig egy-egy kétnapos kenyérgyűszelvényre 8—8 darab zsemlyét lehetett vásárolni, hatályát veszítette.

Ugyancsak hatályát veszítette az az intézkedés is, mely szerint a kenyérváltójegyek 1—1 zsemlyéjére a fűszerkereskedőknél, sütőiparosoknál 1—1 zsemlyét is lehetett vásárolni. A zsemlye kiszolgáltatása ezidőszertint a vendéglátóipari üzemekben is szűnnelel.

Mint ahogy ilyen módon a zsemlye vásárlásának lehetősége megszűnt s a kenyérváltójegyekre is csak kenyeret lehet vásárolni, a közönség körében ezidőszertint zsemlyére be nem váltható kenyérváltójegyek vannak forgalomban.

A közlelmelési ügyosztály értesíti az érdekelteket, hogy a Debrecenben kiadott és a Debreceni körzeti irodák helyegzőjével ellátott kenyérváltójegyeket a közlelmelési ügyosztály központi irodája (Dobozi útjáró 1. em. elszámolási osztály) a hivatalos órák alatt délelőtti 8—2 óráig az érdekeltek kívánságára kenyérváltványokra visszacsereleli.
Polgármester.

Istenkáromlásért ötnapi elzárás

A debreceni rendőrség, mint kihágási bíróság vonta felelősségre Bíró Lajos ácsesegéd, Borzútelea 7. szám alatti lakost, akit feljelentettek, hogy ittas állapotban Isten káromló szavakat használt, Dr Papp Menyhért rendőrtanácsos, kihágási bíró a bizonyítási eljárás lefolytatása után ötnapi elzárásra ítélte Bíró Lajost.

— Hazaárulás miatt halálra ítélték három svájci katonát, kegyelmi kérvényüket elutasították.

Nem gond
a ruházkodás, mert

Téli kabátot
Átmeneti kabátot
Sport öltönyt
Fiú ruhákat

jó minőségben, olcsó
szabott árban árusítunk

Grünfeld
úriszabóság
Kistemplom mellett

GYÁSZROVAT

Guba János 28 éves korában elhunyt. Temetése pénteken fél 4 órakor lesz a díszravatalozó terebről. Lakás: Apaffi u. 16. Gebauer-cég rendezli.

Vezendi Bálint gazdálkodó 85 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután 4 órakor lesz a Köztemető 2 B) ravatalozójánál. ref. szertartással. Lakás: Bellegelő 115. Pusztai temetkezés.

A meleg nyár csökkenette a magas talajvizet A Tisza István-társaság természettudományi osztályának ülése

Tegnap délután a Tisza István Tudományos Társaság matematika-termetében tartott a Köztemetői Egyetemen. Dr. Berényi Dénes magántanár, a Meteorológiai Intézet igazgatója az elmúlt nyári időjárásról tartott beszámoló előadást. Rámutatott arra, hogy a meleg nyárral tulajdonképpen csak a régi szokásos alföldi meleg nyári időjárás tért vissza. Rendkívülinek csak a szeptemberi nagy meleg volt mondható. A nyár legmelegebb napja augusztus 4-e volt, amelyen 35,9 fokot mértek. A melegcsúcs Debrecenben 38 fok, amit 1928-ban és 1935-ben mértek. A nyáron a csapadék is kevesebb volt, ami kissé ellensúlyozta a március, április, május hónapok vízhiányát. A mostani esztendő is végeredményben azonban a vizes esztendő sorát fogja követni. Ebben az évben is több lesz végeredményben a csapadékmennyiség 600 milliméternél.

Egy előnye volt a meleg nyárnak — hangoztatta dr. Berényi Dénes, — hogy a magas talajvíz állása csökkent. Így a pincék nagyrészből eltűnt a víz. Ma Debrecenben 140 centiméter mélységben áll a talajvíz szintje. A téli olvadás azonban valószínűleg ezt ismét felemeli.

Dr. Hoffer András c. rk. tanár ismertette ezután a tihanyi félsziget földtani viszonyaira vonatkozó kutatásai néhány eredményét. A tihanyi félsziget északi részén egy kőbánya nyitáskor rendkívül érdekes diatremákat és vulkánemlékeket talált a kitűnő professzor. Ezek a képződmények fényt vetnek Tihany vulkánosságára. Dr. Hoffer András e téren egészen úttörő munkát végzett s kutatásának eredményeit a hallgatóság élénk figyelemmel hallgatta s előadása után melegen ünnepelte.

Közmunkákra a városi műszaki ügyosztály októberben 125.069 pengőt fizetett ki. Ebből az összegből a városi épületek karbantartására 11.203 pengőt, a Hortobágyon a májai építkezésekre 3700 pengőt, gazdasági épületekre 7500 pengőt, a Dobozi utcai csatornázásra 10.000 pengőt s a tanoncotthon felszerelésére 3.367 pengőt fizettek ki.

Dr. Berényi István debreceni városi orvos, felesége, Radó Amália, testvére, dr. Berényi Béla, budapesti orvos és az egész rokonság szörnyű fájdalommal, de Isten akaratában való megnyugvással tudatja, hogy áldottlelkű, kedves jó gyermekük, testvérük és rokonuk

Berényi János
1942. nov. 3-án hazája iránti kötelességének hűséges teljesítése közben 26 éves korában messze Oroszországban, valahol a Don partján, kilehelte jószágos lelkét.

Az Úr kegyelme örökösöké adatait emlékü halottunk síri nyugalma felett!
Debrecen, 1942. november 11-én.

Részvétlétogatások mellőzéséért eszedünk.

Ferenczy Tibor beszéde a belügyi tárca költségvetésének tárgyalásánál

A képviselőház keddi üléséről szóló beszámolómba sajtóhiba csúszott be. A szedő elnézése folytán Ferenczy Tibor képviselő beszédének kivonata úgy jelent meg, mintha azt Paál Árpád képviselő mondta volna. A hiba úgy állt elő, hogy a szedő munkaközben a kéziratnak egy bekezdését „átugrotta”.

A szerkesztőség hibáján kívül előállított tévedést most helyreigazítottuk és az eredeti kéziratnak megfelelően közöljük Ferenczy Tibor beszédének kivonatát:

Ferenczy Tibor (MÉP) rámutatott arra, hogy országunk a mai háborús viszonyok közepette is abban a szerencsés helyzetben van, hogy egészen rendezett viszonyok között élő ország képét mutatja. Ezt a jogrend fenntartásának köszönheti. Meltatta az ONCSA szerepét, amely rövid kétéves fennállása alatt terhelhetetlen fávát növelte. Ezután a csendőrség és rendőrség nagy feladatairól beszélt. Meltatta a csendőrök és a rendőrök nehéz munkáját. Rámutatott arra, hogy ez a két szervezet nemcsak ma, hanem majd az eljövendő béke idején is állandó frontszolgálatot végez. Kérte a csendőrség és rendőrség helyzetének a lehetőséghez képest való megjavítását. A költségvetést elfogadja.

A számlalóbiztosok nyegredés munkadíja

A tavaszi mezőgazdasági gép- és állatösszeírás számlalóbiztosainak munkadíjából a M. Kir. Központi Statisztikai Hivatal az összeírt anyag felküldése után csupán háromnegyed részt fizetett ki. Egynegyedrészt visszatartott, mint általában minden összeírás után, az előforduló hibák javítására biztosítékul. Lapunk tegnapi számában erre vonatkozólag „Több számlalóbiztos” aláírással panaszos levél jelent meg. A panaszra vonatkozólag Csobán Endre főlevéltáros, az összeírás vezetője a következő nyilatkozatot tette.

Tudomásom van ezekről a panaszokról, hiszen azok alapján már több ízben sürgettem a M. Kir. Központi Statisztikai Hivatalnál a visszatartott illemény kitulajását. A Központi Statisztikai Hivaltól már régebben azt az értesítést kaptam, hogy a tisztviselők közül sokan katonai szolgálatot teljesítenek és ezért haladt a felülvizsgálat a szokottnál lassabb tempóban. A M. Kir. Központi Stat. Hiv. legutóbbi levele mult hó 13-án érkezett a város-hoz. Azoknak a számlalóbiztosoknak a kedvéért, akik még nem értesültek róla, ezt a rövid levelet teljes szövegében közlöm:

„Ertesítem Főlevéltáros Urat, hogy az 1942. évi állatösszeírás-gazdasági gép- és legelőösszeírás munkadíjának visszatartott egy-negyedrészt a Központi Statisztikai Hivatalban végzendő felülvizsgálat befejezése után — előreláthatóan egy-két hónapon belül — fogom megküldeni.” Aláírás.

Amin a levél érkezésétől számított egy hónapi határidő eltelik, tehát pár nap múlva a visszatartott díjak kifizetését újból sürgetni fogom a Központi Statisztikai Hivatalnál.

Az összeírás vezetőjének nyilatkozatából és a Statisztikai Hivatal leveléből az tűnik ki, hogy a felülvizsgálatot a háború folytán beállott rendkívüli körülmények késleltetik és hogy a levél írása idején az még nem volt befejezve.

Nagy érdeklődés nyilvánul meg a Német Könyvkiállítás iránt. A Német Tudományos Intézetnek a Déri múzeumban rendezett kiállítását naponta igen sokan látogatják. A kiállítás díjtalanul tekinthető meg, naponta 10-1 és 4-7 óráig.

Ifj. dr. Széll László érdekes előadása Magyarországi gazdaságpolitikai hivatásáról

A Német Tudományos Intézet rendezésében ifj. dr. Széll László gazdasági akadémiai tanár „A magyar agrárpolitika az új Európában” címmel előadást tartott.

Heybey Wolfgang üdvözlő szavai után ifj. Széll László hangoztatta, hogy Magyarországra nagy szerep vár, mert Kelet-Európa új gazdasági átszervezésére hivatott és ehhez joga is van. Magyarországnak az irányított termelési politika útjára kell térnie Oroszországot és Angliát nem számítva Európa 90-98 százalékig önálló. Beszélt Magyarország gazdasági helyzetének vizsgálata mellett az új agrárpolitikai célkitűzésekről, a többtermelés fokozásáról, melyet növényneveléssel, gabonatermeléssel, gazdasági szakoktatással és más módszerekkel igyekeznek elérni. Végül az új gazdasági állásról szólt.

A nagy tetszéssel fogadott előadást Heybey Wolfgang mondott köszönetet.

Kerületi tűzoltó-tanfolyam Debrecenben

A XXV. kerületi tűzoltó-tanfolyam október 24. napja óta tart a debreceni tűzoltóparancsnokságon. A tanfolyam hallgatói szorgalmasan sajátítják el a tanfolyam elméleti és gyakorlati ismeretait. A tanfolyam 46 hallgatója a következőképpen oszlik meg törvényhatóságoként: Bihar vm. 1, Békés vm. 13, Hajdú vm. 9, Debrecen 4, Jász-Nagykun-Szolnok vm. 10, Szatmár vm. 3, Szabolcs vm. 5, Ugocsa vm. 1 tanfolyamhallgató, összesen: 46 tanfolyamhallgató.

A tanfolyam előadói a debreceni hivatalos tűzoltóság tisztikarán kívül: Biró Áron tűzoltóparancsnok, Csobán László igazgató mérnök, dr. Jóna Mátyas vármegyei tűzrendészeti felügyelő, dr. Marinovich Endre székesfővárosi tűzoltófelügyelő, Rehák Tamás tűzoltóparancsnok, dr. Somlyódi Ferenc vármegyei tűzrendészeti felügyelő, dr. Tökés László tűzoltó- és mentőorvos, dr. Uray Sándor lelképítész, egyházközségi főjegyző.

A tanfolyam záróvizsgálata valószínűleg november hó 24-25 napján lesz.

Meghalt Geggus Dániel nyug. főkapitányhelyettes. Geggus Dániel nyugalmazott főkapitányhelyettes 71 éves korában, váratlanul meghalt. Hosszú ideig állt a budapesti főkapitányság különböző osztályainak élén, de különösen sok érdemeket szerzett a rendőri gyermekbírskodás megteremtésével.

A Kúria is nyolcevi fegyháza irtele az apagyilkos kassai főiskolai hallgatót. Az elmúlt év december hó 8-án, Schléssinger Miklós kassai főiskolai hallgató féltőlős mérlegművelésével úgy fejebeverte magát, Schléssinger Hermann kassai tolkereskedőt, hogy annak koponyája darabokra tört és sérüléseibe rögtön belehalt. A kassai törvényszék előtt megtartott főtárgyalás során az orvosszakértők kijelentették, hogy a vádlott igen magas szellemi képességű egyén és büntetőjogi szempontból teljesen beszámítható. A tanúkihallgatások során beigazolást nyert, hogy a meggyilkolt alapjában nem volt rosszindulatú ember, de családjával szemben rendkívül brutális magatartást tanúsított. A törvényszék erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés címén 8 évi fegyházra ítélté el a vádlottat, a tábla és most végső fokon a Kúria helybenhagyta az ítéletet.

Hat hét alatt hetvenezer pár gyékénycsizmát készítettek a hajdúmezei leventék

A „Levente Hírközpont” jelentése szerint a Levente Gazdasági Szövetkezesek ország-szerre szép eredményeket értek el. Rendkívül ötletes, leleményes foglalkozásokban adják leventéink és leventeanyaink bizonyosságát gazdasági rátermelésüknek. A hajdúmezei leventék és leventeanyok hat hét alatt hetvenezer pár gyékénycsizmát készítettek, a máramarosi leventék tejszűjtő fiókok állítottak fel. A dévaványai leventék három szamarat vettek és háztartási hulladékkal felhízalva szép nyereséggel adták el. Az ország 1200 községében foglalkoztak selyemhernyótenyésztéssel, az erdélyi leventék pedig nagymennyiségű erdei gyümölcsöt gyűjtöttek. Gyógynövénygyűjtésért közel húszezer pengőt kaptak a leventék az idei nyáron.

Sorozás Erdélyben

„Sej besoroztak engem katonának...” énekli ősi népdalát szerzte az országban a magyar. A népdal fájdalommal ize még azokra az időkre emlékeztet, amikor szennvedést, fájdalmat, megaláztatást jelentett, hogy az elnyomó hatalom a „legények elejét” elvitte katonának, hogy egykor talán saját vérei ellen harcoljon.

Ma már büszkeség, öröm tölti el minden magyar ifjú szívét, mikor sor alá áll. „Horthy Miklós katonája leszek, legszebb katonája” énekli. Tagja lesz annak a hadseregnek, amely ősei példáján buzdulva ma is olyan töretlen erővel, csillogó vitéséggel küzd harcol, mint egy ezredéven át.

Két esztendő telt el azóta, hogy Erdély egy része visszatért az anyaország kebelére. Erdély és a Székelyföld ifjúsága mindig példátmutató lelkesedéssel jelentkezett katonának, magyar honvédeknek.

Most harmadszor soroznak a visszacsatolás óta Erdélyben. A régi hagyományokat, a magyar szokásokat felújítva ünnepélyes avatják a sorozás napját, a legények vágatott szekereken, felpántlikázott lovakkal, nemzetiszínű zászlók alatt énekelve, dalolva vonulnak a falubíró vezetésével a városba, a sorozóbizottásig el. Ünnep a nap a falu számára is, amelynek apraja-nagyja elkíséri a sorköteles legényeket az országzászló elé, innen indulnak szekereiken a városba. Este pedig a falu népe nagy ünnepséggel várja vissza a besorozott legényeket. Szól a nóta, — száll a dal, s a késő éjszakáig ropják a táncot.

A besorozott legények pedig lelkük legmélyére égetve viszik haza, további életükre a honvédek szavait: „Megvédjük hazánkat minden ellenség ellen!”

Hatezernyolcszáz pengő kárt okozott a tűz Debrecenben a múlt hónapban, de ez a kár megtérül, mert a leégett istálló és szalma biztosítva volt. Egy ízben volt istálló tűz, két alkalommal szalma égett, egy kéménytűz is jelentettek. A mentők munkája a múlt hónapban a következő volt: első segélynyújtásban részesül 78 férfi, 75 nő és 16 gyermek. A mentők 457 alkalommal nappal, 105 ízben éjszaka vonultak ki. — még pedig 109 helyre a belső-ségen, 153 helyre a külsőségen. A mentőkocsik 1222 kilométer, a mentőautó 2621 kilométernyi utat futott be. Októberben 5 férfi és 7 nő lett öngyilkos. Az egész hónap folyamán a mentőket 676 esetben vették igénybe.

A Szepesi Szövetség tegnap délután tartotta első összejövetelét a Páll-söröző nagytermében Horvay Róbert elnöklésével. Meleg szavakkal emlékezett meg Kormányzóhelyettesünk hősi haláláról, majd Fux Antalné tartott nagy tetszéstől kísért előadás nyári szépséggel útjáról és az ezzel kapcsolatos élményeiről. Előadás után a szövetség tagjai sokáig együtt maradtak.

DEBRECEN 7. OLDAL 1942. XL. 12.

Időszerű kis lexikon

KORZIKÁT, a legnagyobb francia birtokban levő szigetet a Földközi tengeren is ott találjuk abban a térképrészben, amelyre a figyelem az afrikai események kapcsán ráterelődik. Franciaország 86. départementja, 8722 négyzetkilométer, de csak 282.000 lakosa van. Fővárosa Ajaccio, lakosainak száma alig haladja meg a 30.000-et. Jelentőssé csak élénk forgalmú kikötője teszi. Egyben az olajkereskedelempontja. A forgalom Marseille felé irányul. Ajaccio-nak néhány fontosabb földközi tengeri várostól való távolsága: Marseilletől 350 kilométer, Genovától 300 kilométer, Rómától 300 kilométer Korzika 1768 óta a franciáké, lakossága: ibérek leszármazottjai keverve mediterrán népelemekkel. Nyelvük átmenet a latin és az olasz között. Korzikai volt Bonaparte Napoleón is. Korzika ma a francia földközitengeri uralomnak egyik legfontosabb bástyája.

SPORT

A DVSC teljes NB csapata játszik vasárnap a Ny. Törökvesztési stadionban fél 2 órai kezdettel. A csapat a vasárnapi barátságos mérkőzésen készül a november 22-iki játékra, amikor valószínűleg NB I csapat lesz az ellenfele. A GÁMBA vagy a Vasas jön Debrecenbe ezen a napon, ha a török-magyar válogatott mérkőzést lejátszák és az NB I csapatoknak nem kell bajnoki mérkőzést játszani. A DVSC a vasárnapi Ny. Törökvesztési mérkőzésen több próbajátékost is akar szerepeltetni.

Ha nem jön a török válogatott és az NB I csapatok bajnoki mérkőzést játszanak, akkor a DVSC ősi egyetlen legyőzőjéül, a Békéscsabai Törökvesztést hozza le november 22-ére.

A DVSC vezetősége tavaszi terveit kapcsán ki akarja próbálni B. Nagyot balszélen, Szücs II-t, a tehetséges fiatal játékos pedig balösszekötőben.

A DEAC pályán kettős mérkőzés lesz vasárnap. Fél 2 órakor a D. Villanygyár játszik a Karcagi Levente Egyesülettel, előzőleg fél 12 órai kezdettel a formába lendült D. Húsoz látja vendégül a Derecskei MOVE csapatát.

A Nyilastelepi Törökvesztési játékosai pénteken este 7 órakor a Szakácsi vendéglőben fontos megbeszélésen jelenjenek meg felszerelését mindenki hozza magával. Szücs elnök.

Csanácinov még mindig tárgyal a DVSC-vel — nyilatkozott a kitűnő ungvári játékos a fővárosi sportlapnak. Elmondta, hogy a Ferencváros, BVSC és DVSC érdeklődött utána és a debreceniekkel még most is tárgyalásban van.

Ma tárgyalja Görgényi egyetemen a félbeszakadt Elektromos — Ferencváros mérkőzés ügyét. Általános vélemény szerint a mérkőzés újrarájátszása valószínű, mivel a Ferencváros nem okolható azért, mert az Elektromos, mint rendező egyesület, nem tudta a pályáján fenntartani a rendet.

Kosárlabdabajnokságban Debreceni EAC I — Debreceni EAC II 14:10, vezetle Felföldy. A gólköt dr Kapos 6, Berta 5, Szabó 3, illetve Siegmund 5, Dolnay 2, Borsos 2, Kertész szereztek.

Kettős amatőr labdarugómérkőzés lesz az Egyetem Sporttelepen az őszi bajnok Villanygyár csapata játszik a jőformában levő Karcagi Levente csapattal, délelőtt féltíz órai kezdettel, utána D. Húsoz felfőző csapata a Derecskei MOVE csapatával mindkét mérkőzés erős küzdelmet ígér.

KÖZGAZDASÁG

rostaaljhulladék forgalmának szabályozása

A m. k. Ir. főbiztosági miniszter 511.400-1942. F. M. számú rendelete szerint vezetőmag és egyéb mag tisztítás után fennmaradó hulladékot (rostaalj, szélalaj, stb.) forgalombahozni csak akkor szabad, ha az legalább búzadarafinomszűrőre öröülték. Ha a hulladék arankamagot vagy aptó gyommagot is tartalmaz, csak lisztfinomszűrőre öröült állapotban szabad forgalombahozni.

Az örölemtény tartályán (zsáklának függő címkéjén) fel kell tüntetni annak a magának a nevet, amelynek tisztításából szá-

razott (répmag-r-rostaaljörlemény, lucernamag-rostaaljörlemény stb.), valamint a forgalombahozó nevet és telephelyét. Egyebekben a Budapesti Közlöny 1942. évi november hó 6-iki 252. számában megjelent rendelet nyújt bővebb felvilágosítást. **Polgármester.**

Debreceni takarmányárak: Takarmányrépa mázsája 6.50-8 P, fehértek 17.-22 P, verestök 4.-5.50 P, fejleszkáposza 23.-24 P

Megállapították az árpa, zab és kukorica vāmörlesztéi díját. Árpánál és zabnál minden 100 kiló után legfeljebb 3.30 pengő örlési díjat és 3 százalékos porlást, míg kukoricánál legfeljebb 3 pengő örlési díjat és 2 százalékos porlást lehet számítani.

APRÓHIRDETESEK

NYOMOZÓ IRODA

Gáloesy legregibb nyomozóirodája országosan ismert, Zöldfa-utca 3. T.: 28-72. 672.12.9

ALKALMAZÁSI NYER FÉRFI

Könyvelő hosszabb arányú gyakorlattal felvétetik. „Mértékletes” jellegre 1859 vv.

Magyarországhoz segéd vagy kézimunkás felvétetik. Csordás Sándor, Csapó-utca 39.

Tizenhárom éves aluli kifizető felveszek. Kérék-párral rendelkezők előnyben. Werner, Piac-utca 70. 1970

Fényképészegédet vagy nő azonnali belépésre felvesz Berzki műterem. 812 vv.

Mindenes férfi szikviz-üzembe letöltőnek felvétetik. Szappanos-utca 18. 805

Házmeztartó keresek. Jelenkezés Bethlen-u. 803

Kécsisnak fiatalember felvétetik. Piac-u. 85. Bálin Sándornál, 1981

Jó munkás fodrászegéd állandó munkára felvétetik. Varga László, Vár-u. 2. 798

Kifizető vagy fiatal péksegéd felvétetik. Tóth Sándor Sámsoni-út 48. 787

Fodrászegéd felvétetik. Mester-u. 42. 778

ALKALMAZÁST KERES FÉRFI

Alkalmazást keres fiatal géplakatossegéd — autószerelésben jártos — állandó munkára Főtvös-utca 88. 768

ALKALMAZÁST NYER NŐ

Irodai munkálatokban járatos tisztviselő ajánlatát kérik „Perfek” jellegre. 1858 vv.

Járdogatáshoz közelben lakó egyént felveszek. Hunyadi-utca 9. 823

Gyakorlott varrócsíny felvétetik. Női dival-szalón, Piac-u. 49. I. e. 1971

Hölgyfodrászegédnél peritekt dolgozni tudó, azonnali felveszek. — Róth, Hatvan-u. 1972

Hölgyfodrászegéd- és tanulócsíny felvétetik. Kolozsvár, Dégenfeld-tér 2. 1975

Kézileányt felveszek. Jelenkezni Cegléd-utca 7. 769

Újabb leányt kifutónak és bejáróleányt pártónak elfoglaltságra keresek. Fazekas kézimunkázó, Szent Anna 5. 1969

Számlázásban és levelezésben jártas női vagy férfit felvesz Vargavődár nagykereskedés, Simonffy-u. 2/b. 813

14-15 éves kisleányt gyermek mellé felveszek. Cegléd 1 Pék. 797

ALKALMAZÁST KERES NŐ

Zsidó úri leányt gyakorlattal egy gyermek mellé elhelyezkedni. Kizárólag „Úricsalád-nál” jellegre a kiadói-vatalban. 665

Mosást vállal Takács Mariska. Tóth Árpád-u. 64. 786

HÁZTARTÁSI ALKALMAZÓT

Mindenes szakácsnő jó bizonyítvánnyal tizenötödikére felveszek. Jelenkezés házfelügyelőnél 51 51 hálú Csapó 19. 697

Úr háznál szolgált jó bizonyítvánnyal bíró szobaleányt keresek — azonnali belépésre. Jelenkezés reggel 8-9, vagy este 6-7 óra között. Arany János-utca 3. Uteai lakásban. 748

Szobaleány november 15-re felvétetik. Jelenkezhet Hunyadi-u. 16. 743

Keresek 26-27-es férfit vagy barna jó állapotban levő gyermek hűpórt. Cimeket kiadóba kérem leadni. 229 vv

Megbízható mindenféle felvétetik. Bíró Bethlen-u. 36. 1911

Megbízható, tisztességes mindenest nov. 15-re felveszek. Szigethy tanár, Garai-u. 8. Érdeklődni 12-1 között. 763

Bejárónőt keresek. fiatal, déleltire jó bizonyítvánnyal. Jelenkezés déleltől Doboz-utca 17. 814

Bejárónőt azonnala felveszek. Vörösmarty-utca 19. Uteai lakás. 801

Szerényigényű mindenest bejárónő egész napra keresek. Érdeklődni 3-tól József kir. herceg 52. Hátul. 796

Főzéshez érő mindenest felvétetik Nagyutca. Jelenkezni dr. Arany, Batthyány-u. 10. 750

Budapestre keresek főzni tudó mindenest hosszú bizonyítvánnyal. Fizetés 60 P. Jelenkezés Csokonai-u. 32. déleltől 10-ig. 781

Idősebb úri házaspár keres 14-15 éves, lehetőleg árva, jómagaviseletű leánykát segítőknek. Cím a kiadóban. 783

Gyermekszülő fiatal mindenest 15-ére felvétetik. Kiss úri díjat és úriszabószágot. Alföldi palota. 704

Idősebb magános úrhoz i. r. gazdasszony felvétetik. Deák Ferenc-utca 5. 1976

AJÁNLAT

Ciánosztasson, vizsgáltasson Kíssel. Méhusz tér 7. Telefon: 14-30. 86.11.15

Drapériás függönyököt hosszú rójtal 25 P-ét, valódi klópi csipkeszővet, imprumcsinyagokat, Rothermere 21. 8.12.1

Törött gramofonlemezét 2 pengőért fizetek. Villanykörteszere 30 fillér. Bíró, Hunyadi 22. 1662.12.17

Bundáját divatosan készítő Katona Vilmos szűcsmester, Simonffy u. 2. sz. telefon: 12-32. 124.12.2

Ekszerkészítés, javítás, — fogaranyat, ekszerit vesz Poliák Endre ekszerész. Hatvan 2. 299.1.8

Önkéntes urak! Egyenruhájukat Tegdes olcsón, gyorsan elkészítik. Kálvin-tér 19. Püspök-palota. 1978.11.21

Kabátokat csináltasson fordítottasson „Margónál” csinos alakítások 30 pengőtől, Bethlen-u. 29. 1937.12.25

Szappannak való zsidó szappannak becserel. Pál János szappanosmester. Kölesei-u. 8. 1737.1.19

Legelősebban fest, tisztított Weiss kelmefestő, Arany János-utca 29. Keresztárpület. 1900 vv

Szőrmehundák olcsón készit, javit, alakít Kovács szűcsmester, püspöki palota. 1232.12.22

Értekes vásznait biztos kézzel dolgoztassam. — Varrás, hímzés, monogramozás felelősséggel. Favorit Csapó 24. 123.2.5

Tetők javítását vállalja Buljovszky, Széchenyi-utca 41. 802

Harcoló és sebesült honvedeinknek ajánlj meg Nemzeti Könyvtár üzletet.

A Bajlári Szógalat megkeres.

KERESLET

Aranyat, ezüstöt, fogaranyat legmagasabb árban veszek. Frákl. Piac-u. 73. 984.12.10

Törött aranyat, ezüstöt, briliánst magas árban veszek. Takács Sándor-né, Piac 66. 393.1.9

Varrógépet, használt, jó állapotban vennék. Ajánla okat gyártmány és ármegjelöléssel. Doboz-utca 17 kérék. 816

Téli elálló 1. osztályú vegyes alma tetszősszerűt — mennyiségben utánvét mellett 130 fillér kilogrammonként. Megrendelhető. Lásuk Miklós, Kövényes 450 sz. Máramarosz. 774

ELELMISZER, ITAL

Uradalmi téli álló fajalma nagyban, kicsinyben egész nap. Rákóczi 7. Pince. 1475.1.28

TELJES ELLÁTÁS

Jobb zsidó családnál idősebb úriasszony teljes ellátással, lakással elhelyezkedést keres. Cím a kiadóban. 810

OKTATÁS

Dr. Naményi Gyuláné Szentendrei Olga gyorsíró gépióiskolája. Bathányi u. 1. szám. Eng. 6475. Telefon: 20-77. Allamvizsgára előkészítés, vasúti kedvezmény 634.11.30

4 gimn. végzett fiatalember német, francia, olasz nyelvtudással bármilyen állást keres. — Cím a kiadóban. 777

IRODA

Irodahelyiséget esetleg berendezve keresek — azonnala, ideiglenesen is, 21-25 telefonon. 1974

HANGSZER

Zongorahangolást 15 éves kiváló képzettséggel vállalok Vargos, Nap-u. 17. 522.1.3

Bécsben képeztett zongorahangoló felkúsmertes munkát végek. Ebenstein, Csokonai 17. Telefon: 38-41. 15.12.4

RÁDIO

Rádiót javíttasson, alakíttasson évtizedes gyakorlattal Szabó Lajos műszerész-nél. Csapó 81. Telefon: 32-54. 1630.11.19

BUTOR

Antik hálóbutor eladó Értekezni Piac 22 ház felügyelő 397 vv.

Minek a fényes kirakat amikor olcsóbban vásárolhat udvari butor üzletben. Briliáné Buljovszky, Széchenyi-utca 41. 802

Antik szekrény, garnitúra könyvszekrény modern háló, ebédőkonyha, kombinált szoba eladó. Kossuth 51. 1505.3.10

Eladó egy jókarban levő szalon, egy ruhászekrény. Bethlen 5. ajtó. 824

Rekamie, két fotell és egy asztal gyapjúepinglészettel alighasznált állapotban elkötözemiatt igen olcsón eladó. Péterfia-u. 26. Majornál. 1979

Rekamék, fotellek beneserek eladók körpitolnál. Timár-u. 37. 799

Ebédőlkredencé, porziógép, kályhához hamutálcá, líraeső eladó Rothermere 45. Hátul-só lakás. Megtekinthető 2-3. 792

AUTO, MOTOR, KERÉKPÁR

500 cm³ H. R. D. soló motorkerékpár kifogástalan állapotban, új gumival jutányosan eladó. Cím a kiadóban. 756

Eladó egy SHB 100-as motorkerékpár — prima gumikkal. Tekei-utca 60. 741

ÁTADÓ ÜZLET, VENDEGLŐ

Vendéglo, jogfolytonos, havi 5-6 ezer forgalommal azonnala átadó. Cím kiadóban. 1973

ÜZLET, MŰHELY, RAKTÁRHELYISEG

Üzemhelyiséget keresek központban, nagyobb, esetleg üzlethelyiséggel. Közeletti díjazok. Doboz-utca 17. 815

Egy jó helyiséget asztalosműhelynek keresek. Czellar asztalos. Vendég-u. 89. 817

KIADÓ LAKÁS EGYSZOBÁS

Parkettes szoba központi egyetemnél, esetleg konyhabasználattal kiadó. Károlyi Gáspár-utca 24. 765

LAKÁST KERES

Kétszobás lakást keresek azonnali bekötözésre. Közeletti díjazok. Berzki műterem, Piac-utca 38. 811 vv.

Keresek tiszta udvarra nyíló kis szobát vagy pincét a belvárosban. Széchenyi 19. Fűző-üzem, emelet. 673

BÜTOROZOTT SZOBA

Csinosan bútorozott utcai szoba izr. úrnak vagy úrnöknek kiadó. Vörösmarty 10. 761

Bútorozott szobát adok, aki kölesön adna 250 P-t. Cím a kiadóban. 822

Bútorozott utcai különbejárattú szoba — esetleg fiatal házaspárnak is — kiadó. Vastári-u. 18. Tüzéralkatánál. 808

Különbejárattú bútorozott utcai szoba fürdőszobahasználattal kiadó tisztviselő részére. Cím a kiadóban. 806

Két fiatalember szép lakást, külön ebéd-kaphat 85 pengőért. — Bethlen 29. Varroda. 476.12.30

Bútorozott szoba kiadó. Csapó-utca 17. I em. 821

Bútorozott szoba fürdőszobahasználattal nov. 15-re kiadó. Könyök-u. 8. 1982

Felveszek tisztviselőt, lakótársul, vagy külön-szobába. Vörösmarty 9. 790

Bútorozott szoba kiadó. Kandia 9. 2. ajtó. 779

Központban különbejárattú csinosan bútorozott szoba magános szolid úriembernek kiadó. József kir. h. u. 4. 776

Lakótársnót keresek szép szobába. Püspöki palota ötödik lépcső III. 34. 775

VEGYES

Ingyen salak kapható az István gőzmalom telepen. 738

ELVESZETT

A Hungária moziban elvesztetem egy balkezes bőrkétyűt, a becsületes megtaláló 5 pengő jutalomban részesül, ha leadja Magoss György-tér 11. sz. alá. Juhász István. 556

Elvesztett aktatáska, becsületes megtalálója Vigkedvű Mihály-u. 25 szám alá vigye, gazdag jutalomban részesül. 771

Elvesztettem Piac-utca feljáról szürke bőrkétyűt, megtaláló jól jutalmazom. Svetits bérház. házfelügyelőnél. 791

Elvesztettem felfekete esíngőm fűggőmet, megtalálója jutalom ellenében adja le a nagyállomás felvilágosító irodájában. 782

Elvesztett vasárnapi Poroszlay-úton esernyőt. Megtaláló jó jutalomban részesül. Károlyi Gáspár-u. 24. 764

HASZNÁLT RUHA — CIPŐ

Finom fekete férfi téllakabát eladó 150 P. Budapesti Erzsébet-u. 51. 809

Téli lakabát eladó. fekete, bársonygaléros. Miklós utca 21. Keresztárpület. 800

Eladó keveset használt 42-43-as angol liszt csizmák. Kígyó-u. 37 (Hátul az udvarban). 1983

INGÓSÁG VÉTEL

Iskolapadot kis asztallal vételre keresek. Rákosi Jenő-u. 5. I. 9. 818

INGÓSÁG ELADÁS

Eladó jókarban levő tornyos tüzhely. Csapó 19., műszerész-műhely. 1978

Vaskályha, szénre, fára, melegítő csővel, villanylámpa eladó. — Kölesey 18. 766

GAZD. ESZKÖZÖK

Járgányhajtásos darálot keresek, lehetőleg Rapidot. Cím a kiadóban. 1530 vv.

GAZD. TERMENYEK

Ungváry József ceglédli lakosajából gyümölcs-lék érkeztek. Magasszűrszűző közméte nagy választékban. Garai 5. 238.12.7

Szölovessző saját telepéről beszállított olcsón kapható Barina 10. 804

INGATLAN FORGALMI IRODAK

Vagongyár közelében egy szoba, konyha, spájz új téglapüület beköltöztethető, elkötözemiatt pótom 4500 P-ért eladó. Bánkon 10 hold búzatermő barna homok új tanyával Samsonhoz közel 10 és 25 hold föld homok tanyával, holdja 1700 P. Patay iroda, József kir. herceg-u. 8. 770

INGATLANT KERES MEGVÉTELRE

2-től 5 katastrális holdig kerlészetre alkalmas földet megvelelre keresek várostól 4-5 km-re köveszt mellett. Cím a kiadóban. 820

ELADÓ HÁZ

Sárokház, Meszena 2. forgalmas helyen eladó. Értekezni Timár-31. Szökénél. Közeletti díjazok. 689.12.11

ELADÓ HÁZHELY

HAZHELY eladó Hajdúszoboszlón, Rákóczi-utca 74. sz. alatt az allomás közelében 600 négyzögöl. Szurmay-utca 1. sz. alatt, a fürdőtől nem messze 425 négyzögöl. Értekezni lehet mindkét telek ügyében Hajdúszoboszló, Rákóczi-u. 74. 1675 vv.

Iparvágány melletti 336 négyzögölös telek bármilyen ipartelepnek alkalmas kétszobás családi házzal eladó. Bánffy-u. 6. 788

ELADÓ FÖLD

5 és 2/3 hold fekete föld eladó. Értekezni Bethlen-u. 76. 706.11.15

Villamosvégállomásnál négy hold gyümölcsöző eladó. Balázs Andor. Rákosi Jenő-u. 5. 819

Tarcal községben a vasúti állomás mellett szántó, gyümölcsöző, szőlő egészben vagy kisebb parcellákban is eladó. Értekezni és felvilágosítást ad dr. Deák Endre ügyvéd, Nyíregyháza, Vay Adámu-utca 2. sz. 772

Hegyesen 15 kat. hold tanyás földbirtok eladó. Értekezhetni Kosuth 54. 795

Eladó 2900 négyzögöl föld József, Dózsa-u. 188. Léka János. 767

ELADÓ ÁLLATOK

Mangalica süldők maximálisan árban eladók. — Honvédteltemető-utca 5 1835 vv.

Javitott nagy fajta libák, hizlalásra alkalmasak, eladók. Honvédteltemető-utca 6 218 vv.

Alförra, westminsteri eladó. Batthyány 5. Uteai lakás. 793

Szerkesztés író: PÁLFY JÓZSEF. Kiadó: író: IFJ. SZIGETHY GYULA igazgató.

Kiadja és nyomja a HÍSZÁNTALI KÖNYV- és IPRÓKADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG. Feladás nyomdavezető: SZIGETHY KAROLY.